

AÑO XV
1ª QUINCENA DE
JULIO DE 2025

EL PERIÓDICO 15 de aquí

ANIVERSARIO

Nº 340

LA VOZ DE NUESTROS PUEBLOS, CIUDADES Y COMARCAS

Camp de
Morvedre

ElPeriodicodeAqui.com

ECONOMÍA

¿Cuánto se paga de IBI en cada uno de los municipios del Camp de Morvedre? Los vecinos pueden pagar hasta el doble según donde vivan. Albalat, Petrés y Estivella tienen la tasa más alta, mientras que Sagunt o Benifairó, la más baja. ▶ P4-5

CAMP DE MORVEDRE

Noticias comarcales de interés: las fiestas patronales de Benavites abren el calendario de las celebraciones del verano en el Camp de Morvedre. Algar y Algimia reciben un pellizco de la Diputación. Existe un proyecto para impulsar la Séquia Mayor de Sagunt. ▶ P8-11

SAGUNT

Tres informaciones destacadas para la capital: Conoce la programación de este año para el Sagunt a Escena; lee cómo es el nuevo proyecto para la entrada sur al municipio; y contempla fotos antiguas del Port de Sagunt. ▶ P20

EL LITORAL, EN PELIGRO

Esperanza para la costa

EL GOBIERNO LICITA POR FIN LA REGENERACIÓN DE LAS PLAYAS DE CANET, ALMARDÀ, CORINTO Y MALVARROSA, CON UNA INVERSIÓN DE 33 MILLONES DE EUROS Y UN MILLÓN DE METROS CÚBICOS DE ARENA, AUNQUE LA INTERVENCIÓN NO LLEGARÁ ANTES DE MEDIADOS DE 2026 ▶ P4

**TANATORIO
CREMATORIO**
SERVICIOS FUNERARIOS
SAGUNTO
Guardia +34 699 078 810
Tanatorio +34 962 683 441
Oficina +34 962 670 301
ATENDEMOS TODAS LAS COMPAÑÍAS

SEL
DISTRIBUIDORES DE GASOL
Consigue puntos, con ellos
regalos en calefacción
www.selsel.com / sel@selsel.com
96 265 04 00

VEOVE-QUEVES
ÓPTICOS & AUDIÓLOGOS
962 676 427
NUEVA UBICACIÓN
Avda 9 d' Octubre, 41 Puerto de Sagunto

2 x 98€
GAFAS COMPLETAS
Monofocales Antirreflejantes
*VER CONDICIONES EN ÓPTICA

GRADUADO SOCIAL COLEGIADO Nº. 656
CORREDOR DE SEGUROS DGS VP-1998-054

MARGARITA IRANZO
SEÑORA
¿NO COBRA ninguna PENSIÓN?
¿Tiene MÁS DE 65 AÑOS?
¿NUNCA HA COTIZADO a la Seguridad Social?
¿NO TIENE suficiente COTIZACIÓN PARA JUBILARSE?

**¡AHORA puede tener
una PENSIÓN de
563€/mes x 14 pagas!**

C/ Garrigues, nº17 - 4º pta. 8 VALENCIA Tel. 962 171 605 - 608 068 269 marga@margaritairanzo.com
LLÁMENOS: CONSULTAS GRATUITAS

EL PERIÓDICO
De aquí

© Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L. no puede ser reproducida, distribuida, comunicada públicamente o utilizada, ni en todo ni en parte, ni registrada en, o transmitida por, un sistema de recuperación de información, en ninguna forma, ni por ningún medio, sea mecánico, fotoquímico, electrónico, magnético, electroóptico, por fotocopia o cualquier otro, ni modificada, alterada o almacenada sin la previa autorización por escrito de la sociedad editora. Queda expresamente prohibida la reproducción de los contenidos de Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L. a través de recopilaciones de artículos periodísticos, conforme al Artículo 32.1 de la LEY 23/2006, texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual. Para autorizaciones: redaccion@elperiodicodeaqui.com.

Carrer Pintor Rafael Solbes, 12.
46017 València (Valencia)

Teléfono: 691 516 509
Publicidad: 691 516 508

redaccion@elperiodicodeaqui.com
www.elperiodicodeaqui.com

PRESIDENTE DEL GRUPO:
PERE VALENCIANO

VICEPRESIDENTE DEL GRUPO:
JESÚS MOLINA

DIRECTOR:
HÉCTOR GONZÁLEZ
director@elperiodicodeaqui.com

Delegados:

VALENCIA:
Héctor González
valencia@elperiodicodeaqui.com

CASTELLÓ:
Judith Celma
castellon@elperiodicodeaqui.com

ALICANTE:
alicante@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE MORVEDRE:
Borja Pedrós
morvedre@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA NORD:
Ada Dasí
horta@elperiodicodeaqui.com

L'HORTA SUD:
Ada Dasí
hortasud@elperiodicodeaqui.com

CAMP DE TÚRIA / LA SERRANIA:
Judith Celma
turia@elperiodicodeaqui.com
laserrania@elperiodicodeaqui.com

LA SAFOR:
Borja Pedrós
lasafor@elperiodicodeaqui.com

PALANCIA / MIJARES:
Jonathan Ginés
palancia@elperiodicodeaqui.com

LA PLANA DE UTIEL-REQUENA / LA HOYA DE BUÑOL-CHIVA / EL VALLE DE AVORA-COFRENTES
Laura Fiorentino
requenautiel@elperiodicodeaqui.com
lahoya@elperiodicodeaqui.com
elvalle@elperiodicodeaqui.com

LA RIBERA ALTA / LA RIBERA BAIXA:
Borja Pedrós
laribera@elperiodicodeaqui.com

Comerciales:
publicidad@elperiodicodeaqui.com

DIANA BALLESTAR
691 516 508
web@elperiodicodeaqui.com

DANI RIERA
636 713 236
dani@elperiodicodeaqui.com

OLGA ROGER
664 411 186
olga@elperiodicodeaqui.com

RUBÉN FERIA
Tel. 656 878 031
ruben@elperiodicodeaqui.com

Coordinación:

Comercial:
DIANA BALLESTAR
Tel. 691 516 508
web@elperiodicodeaqui.com

Eventos:
MIRIAM SÁNCHEZ
Tel. 611 62 41 92
secretaria@elperiodicodeaqui.com

Diseño:
JAIME SORIANO
arte@elperiodicodeaqui.com

Administración:
ESTEFANÍA MUÑOZ
administracion@elperiodicodeaqui.com

Diseño web:
KONOCER SOFTWARE

EDITA:
Medios Impresos y Digitales de Aquí S.L.
Depósito Legal: V-3531-2012

25 LÍNIES I UN PAPER

Lluís Mesa i Reig

CRONISTA OFICIAL D'ESTIVELLA

Montestir de Sant Esperit,
porta de cultura i tolerància

No travessava les portes del monestir de Sant Esperit de Gilet des de fa un temps. Sempre m'alegre d'anar allí per a comprovar novament el sentiment acollidor, cultural i tolerant d'eixos religiosos. En este cas, el motiu de l'assistència era la presentació d'un llibre de Juan José Llamado González, dedicat al Credo nicenoconstantinopolità. De pas, també s'anunciava l'edició d'una obra biogràfica de Santa Hilèria de Bingen, doctora de l'església. Encara que evidentment era un acte especialment religiós, el

matí de dissabte va tindre un contingut cultural per l'enumeració de dades i les reflexions de l'autor. Entre les sensacions viscudes, em quede amb les produïdes pel reencontre de persones que m'importen i en la imatge d'apertura que mostra sempre eixe espai religiós. Fou encoratjador escoltar les paraules introductòries del guardià Fernando Hueso. La seua veu, carregada de senzillesa i trellat, arriba. Molts rectors haurien d'estudiar no sols llibres religiosos sinó l'oratoría pròxima com la d'ell que té en compte la situació del carrer i no exclusiva-

ment la realitat celestial. En l'activitat, va estar el rector José Vicente Calza. És tot un referent per l'obra i la llum que donà al patrimoni i a la comunitat religiosa d'Estivella. Va ser emocionant retrobar-lo. Es trobava el periodista Luis María Agudo. Aquell que fora cap d'informatius de la Cope i director de l'agència de notícies de l'arquebisbat em va demostrar la seua cordialitat. Del caire obert i rigorós de l'acte, em quede amb dos idees: la importància d'un credo que unix a les diferents esglésies cristianes d'Orient i Occident, i la necessitat de reivindicar el paper de

les doctores de l'església. L'autor també va apuntar que les traduccions de determinades oracions que preguem no són tan rigoroses com pareixen. Eixa idea fa de pensar.

En definitiva, paga la pena desplaçar-se cap al monestir de Gilet des de la fe i des de l'estima a la cultura. Com he dit més d'una volta, és un referent comarcal i un refugi de creients, i amants del patrimoni del Camp de Morvedre. Així que valorem-lo i no perdem l'oportunitat de desplaçar-nos cap a este punt privilegiat.

TRIBUNA ABIERTA

Darío Moreno

ALCALDE DE SAGUNT

Avancem

Estimar és cuidar, escoltar i estar. Per això, sé que cometem errors, però també podem dir amb orgull que estimem esta ciutat.

Fa només uns dies, es complien dos anys des que va començar este mandat. Hem arribat a l'equador de la legislatura i, encara que la voràgine del dia a dia de vegades no ens deixa vore-ho, hem avançat molt.

Bé és cert que en juny de 2023, quan arreplegàrem la comesa ciutadana de governar el municipi, no partíem de zero. En l'anterior legislatura ja vam establir les bases del nostre projecte de ciutat: una ciutat amable, intel·ligent, internacional, dinàmica, sostenible i igualitària. I, des de fa dos anys, estem posant

tots els esforços en què es converteix en una realitat.

Ho hem fet cuidant de les nostres arrels i el nostre patrimoni. En esta legislatura, hem estrenat el passeig del Pantalà i hem consolidat la Casa Romeu, un edifici històric que ubicarà la Biblioteca Municipal i el fons arxivístic Bru i Vidal, convertint-se en un centre de cultura i investigació. També hem donat una empenta molt important amb el tan demandat Catàleg de Béns i Espais Protegits i hem assignat un espai definitiu per a l'Arxiu Industrial, al Centre Cívic.

Hem escoltat les demandes ciutadanes i hem actuat en conseqüència. Per això, hem aprovat un Pla Interanual d'Asfaltatge i un nou contracte de manteniment i renovació

de vies públiques, amb una inversió total que supera els 2'5 milions d'euros. Ja hem iniciat els tràmits per a instal·lar ombres als parcs infantils, tal com ha demanat el veïnat als Pressupostos Participatius, i hem il·luminat la Senda Blava.

Estem al costat de la gent. Donant suport a cada associació i entitat que ens ho demana. Defensant els nostres treballadors i treballadores. Ara amb Fertiberia, buscant una solució, com continuem treballant amb Galmed. Reforçant la seguretat ciutadana, amb noves incorporacions a la Policia Local i una millora del seu espai de treball. I defensant que la vivenda és un dret, no un negoci, amb mesures per a parar l'especulació i garantir un habitatge just i digne.

Però ens queda molta feina per a fer. Fa uns mesos obtinguérem el compromís de la Diputació per a concloure la intervenció de La Gerència, que no pot esperar. El CEAM de l'antic Economato d'AHM ja està adjudicat, però necessitem que les obres comencen ja. Volem solucions urgents quant al transport públic de la ciutat, que ja estem exigint a la Generalitat i al Ministeri. I una regeneració de les platges del nord que ha d'ocórrer abans del 30 de juny de 2026.

Ens queden dos anys. Dos anys per a continuar sembrant, però també per a recollir. Per a demostrar que estimar una ciutat no és només una declaració, sinó una feina diària. Perquè el futur no espera, i nosaltres tampoc.

LA VIÑETA (V. GARCÍA NEBOT): 'EMPEZAR DE NUEVO'

RRSS

Seguidores del grupo

► TOTAL 125.000

@AquiMorvedre

► SEGUIDORES 2.222

► SEGUIDORES 5.358

► SEGUIDORES 25.000

MORVEDRE 40

10 anys de Quico Fernández

Quan Quico Fernández va ser investit alcalde de Sagunt l'any 2015, pocs pensaven que un govern amb només cinc regidors podria canviar el rumb d'una ciutat. Però aquell projecte, recolzat per ADN-Morvedre, va esdevenir molt més que una majoria fràgil: va obrir una etapa de transformació profunda, amb les persones com a eix central de la política municipal.

Acompanyat per un equip plural i compromés –Teresa García, Pepe Gil, José Manuel Tarazona, Remei Torrent, Asun Moll i Enric Ariño– Quico va liderar un govern que va saber combinar rigor, sensibilitat i visió estratègica. Des d'Indústria i Comerç se ficaren bases per revitalitzar el teixit econòmic local. Se va repensar la mobilitat i el territori des d'una perspectiva sostenible. Vam portar la cultura popular i la memòria col·lectiva al centre de les polítiques públiques. Vam impulsar polítiques d'igualtat amb una mirada feminista, i vam aportar serenitat, diàleg i gestió.

Aquesta gestió coral es va veure reforçada per un teixit d'assessories i persones col·laboradores que van treballar incansablement des de la segona línia. Activistes socials, professionals, joves compromesos i militants històrics van fer de pont entre la institució i la ciutadania, enriquint les polítiques públiques amb propostes i escolta activa. Sense ells i elles, sense el seu treball discret i constant, moltes de les fites d'aquell govern no haurien estat possibles. Van ser l'ànima invisible d'un model de govern basat en el bé comú.

Els fruits d'aquesta manera de fer es van veure ben aviat: la recuperació de la Gerència com a símbol de dignitat obrera, la rellançada candidatura a Patrimoni de la Humanitat, el reforç de la identitat lingüística i cultural, els primers passos d'un Parc Sagunt planificat amb futur... Tot això no van ser ocurrències aïllades, sinó parts d'un projecte de ciutat pensat per a durar i per a ser compartit.

Deu anys després, encara ressonen als carrers de la ciutat els valors d'aquella legislatura: proximitat, diàleg, dignificació i compromís. Va ser molt més que una etapa de govern; va ser una demostració de que una altra política no sols era possible, sinó que ja havia començat. I ho havia fet amb noms i rostres concrets, amb una ciutat com a protagonista. Sagunt, per fi, es governava pensant en la seua gent.

Deu anys després, amb Sagunt immers en un nou cicle d'expansió econòmica i reptes socials de gran abast –com la implantació de la gigafactòria, la pressió urbanística o la necessitat de reforçar la cohesió entre barris–, la pregunta és inevitable: necessita la ciutat un nou Quico? Un lideratge que torne a posar les persones al centre, que governe des de la proximitat i que no tinga por d'escoltar, rectificar i construir col·lectivament. Un lideratge que no es limite a gestionar, sinó que inspire, que torne a fer de la política una eina de transformació i no només d'administració.

Els pressupostos actuals mostren voluntat d'inversió i progrés, però també evidencien la necessitat d'un relat compartit, d'una visió de ciutat que no es perda entre partides i xifres. Potser no es tracta de repetir fórmules, sinó de recuperar esperits: el de la valentia, la coherència i la connexió amb la gent. I en aquest sentit, la figura de Quico Fernández –amb totes les seues virtuts i limitacions– continua sent un referent viu d'allò que Sagunt pot arribar a ser quan es governa amb coratge i amb la ciutat al cap i al cor.

Albert Llueca

SECRETARI LOCAL DE COMPROMÍS PER SAGUNT

LO NO EVIDENTE

Carolina Fuertes

PROFESORA

La ley de eutanasia en España: cuatro años de evolución

El 25 de junio de 2021, España dio un paso histórico al convertirse en uno de los pocos países del mundo en legalizar la eutanasia. Desde entonces, han transcurrido cuatro años de evolución y aplicación de una ley que, aunque ha avanzado notablemente, continúa enfrentando importantes retos estructurales y sociales.

Desde su entrada en vigor, el número de solicitudes ha aumentado de forma progresiva. En apenas seis meses de 2021 se registraron más de 170 peticiones, cifra que casi se triplicó al año siguiente y volvió a crecer en 2023. Este ascenso sostenido parece reflejar una mayor familiarización de la ciudadanía con este derecho, así como una integración paulatina en el sistema sanitario. Sin embargo, ese aumento cuantitativo no siempre se ha traducido en una respuesta eficaz y uniforme.

Aunque una parte significativa de las solicitudes acaba siendo aprobada, lo cierto es que no todas llegan a materializarse. En 2023, sólo el 44 % de las peticiones culminaron en una prestación efectiva, lo que revela ciertas dificultades en el proceso. Parte de esta brecha se explica por los plazos: la normativa establece un máximo legal para resolver cada caso, pero en la práctica, los tiempos se alargan. De hecho, la espera media ha superado los dos meses, muy por encima del margen permitido, y como consecuencia, un porcentaje preocupante de personas muere antes de que se complete el trámite, lo que pone en cuestión la agilidad del sistema y su capacidad de respuesta ante situaciones de sufrimiento irreversible.

Además, a esta problemática se suman las denegaciones iniciales, que afectan a aproximadamente una cuarta parte de las solicitudes y hay que decir que, aunque más de la mitad de estos casos acaban siendo aprobados tras una revisión, hace que ello indique que el primer filtro no siempre actúa de manera homogénea o clara. Por otro lado, en paralelo, los desistimientos voluntarios o las peticiones de aplazamiento son mínimos, lo que refuerza la idea de que quienes solicitan este derecho lo hacen de manera reflexionada y con plena convicción. Cuando hablamos de los solicitantes, lo que respecta a su perfil, se puede decir que predominan las personas mayores, especialmente entre los 70 y 79 años, con diagnósticos oncológicos o neurológicos avanzados donde la mayoría conserva la capacidad de decisión en el momento de solicitar la eutanasia, lo que demuestra que no se trata de una elección precipitada ni tomada bajo presión extrema. Cabe destacar que las intervenciones se llevan a cabo tanto en hospitales como en domicilios, en función de las preferencias del paciente y de los recursos disponibles. No obstante, el acceso al derecho aún presenta grandes desigualdades territoriales. Algunas comunidades han asumido la ley con mayor rapidez y eficacia, mientras que otras siguen sin ofrecer datos públicos ni informes evaluativos, siendo esta disparidad la que genera incertidumbre y pone en entredicho la equidad del sistema dentro de nuestro país y estableciendo una clara conexión creciente entre eutanasia y donación de órganos.

En comparación con otros países, la aplicación en España sigue siendo reducida, representando apenas una mínima fracción del total de fallecimientos y, a pesar de ello, el balance es, en muchos aspectos, positivo. Finalmente, el desafío actual en el que se encuentra no es más que consolidar un modelo que no solo garantice el acceso, sino que lo haga en condiciones de equidad, dignidad y eficiencia, porque en este terreno tan delicado, cada día de espera importa.

POR SI ACASO

Paco Novella

HISTORIADOR

Sagunt i la brutícia

S i Sagunt espera que els seus visitants s'emporten un grat record formós de la ciutat estan més que equivocats. És una llàstima. Que una ciutat com la nostra amb un passat tan ric i divers de tota època destaque per la deixadesa del seu patrimoni en general no és matar a la gallina dels ous d'or sinó segrestar-la i amagar-la perquè ningú la veja. Sagunt està abandonat però sobretot Sagunt està brut, molt brut. Amb escombraries que es va acumulant en alguns llocs com si fora part de la mateixa ciutat. De qui és la responsabilitat? Dels ciutadans o de les institucions? Aposte més per la segona opció ja que no veig cap sensibilitat per mantenir els carrers com Déu mana. Carrers que en el millor dels casos sembla que hagen sigut acabades de bombardejar de tantes foradades i falsos arranjaments com hi ha. Este és el cas d'una certa autoritat de la nostra ciutat el carrer de la qual fa pena veure-la i xafar-la. Eixe és el Sagunt del segle XXI que ens volen vendre amb la Volkswagen? Eixa és la ciutat a la qual aspirem? Perquè massa brutícia hi ha pertot arreu com mai s'ha vist. No recorde en tots els meus anys de vida veure una ciutat tan bruta i bruta com l'actual on hi ha monuments envoltats de tanques ha de ser ja a mode preventiu com si monument i tanca foren el mateix. Si volem una ciutat potent turísticament i econòmicament el primer és endreçar-la i mantenir eixa decència com un assumpte estructural, no com alguna cosa que va per ratxes i èpoques. Ja fa mesos de Setmana Santa i encara veiem la cera ennegrida als carrers, sent un perill per als vianants ja que l'extrema calor i la cera fosa pot provocar caigudes i accidents. Sagunt mereix respectar-se a si mateixa i estar en les millors mans possibles, coses que no sempre passa. Festes no faltaran però neteja i responsabilitat sí i esta és urgent si els visitants de la nostra ciutat i comarca volen emportar-se un bon record. El patrimoni històric i natural de Sagunt ha de cuidar-se i promocionar-se assumint cada ciutadà que també contribueix a la seua conservació i manteniment, un manteniment que no és barat però del qual sí que es pot extraure una lliçó per a dignificar i valorar el que hem sigut, som i serem en el futur.

VEINTICUATRO VERSOS

La jaula vacía

Yo tenía un jilguero
que era mi alegría,
todas las mañanas
él me despertaba
con sus melodías.

Con sus bellos trinos,
un día tras otro,
al romper el alba,
oírlo era un gozo.

Pero una mañana
no lo oí cantar
y me preguntaba
qué le haría callar.

Y es que estaba enfermo,
'y yo no podía
curar su dolencia
porque no sabía!

Y se fue apagando
como una pavesa,
cerrando sus ojos
dobló la cabeza.

Hoy salgo al balcón
y siento tristeza,
¡ya no está el jilguero
que tanto quisiera!

Sólo siento pena
y melancolía
cada vez que miro
¡su jaula vacía!

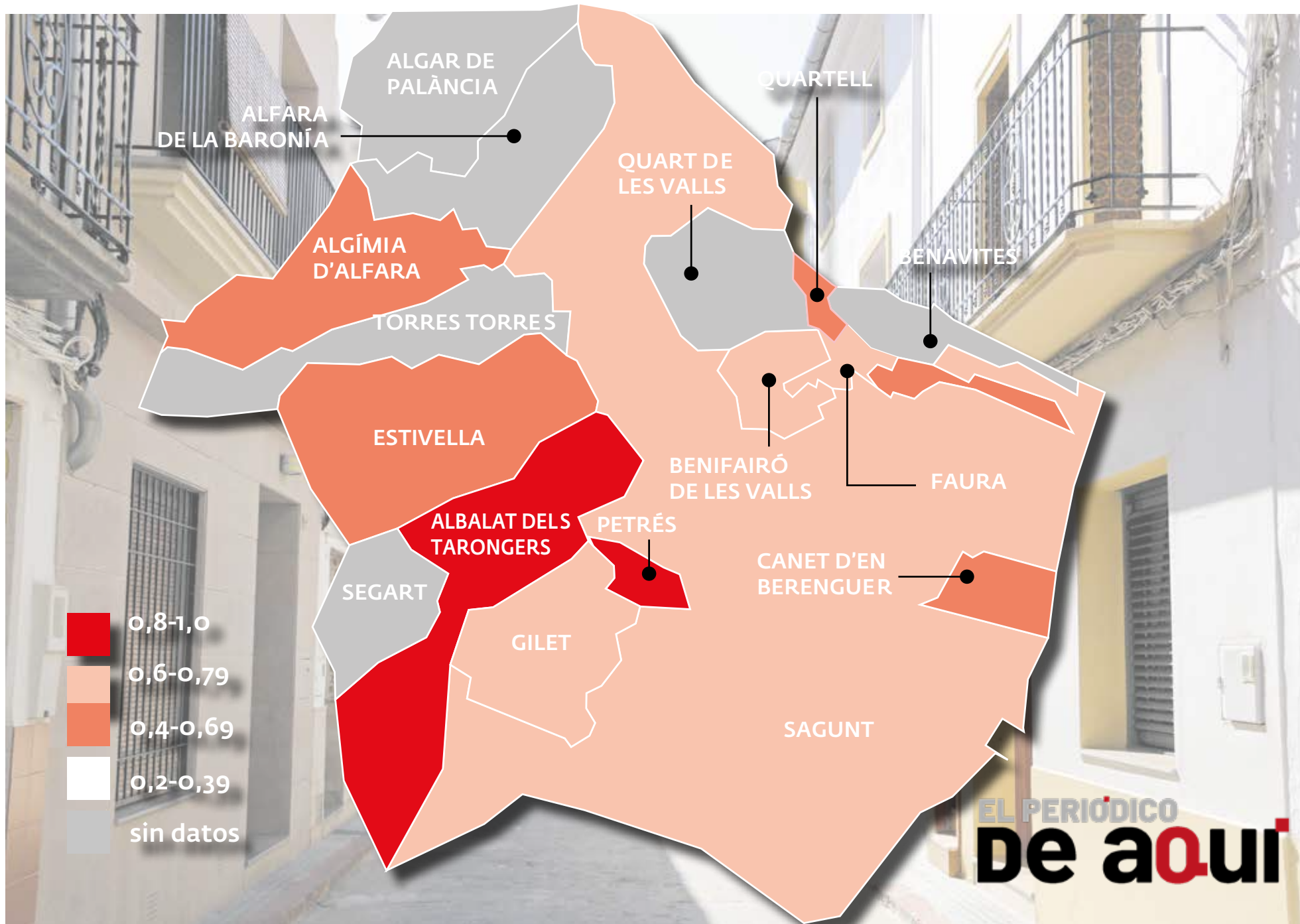
Juan Picazo

EL POETA DEL PUEBLO

HACIENDA

¿Cuánto se paga de IBI? El impuesto puede duplicarse según el municipio

■ ALBALAT DELS TARONGERS, PETRÉS Y ESTIVELLA SON LAS LOCALIDADES DEL CAMP DE MORVEDRE CON UNA TASA MÁS ALTA, CON SAGUNT Y BENIFAIRO EN LA COLA

Comparativa de la tasa que aportan los propietarios por municipios en el Camp de Morvedre. / DATOS: MINISTERIO DE HACIENDA / FOTO: BORJA PEDRÓS

■ BORJA PEDRÓS | SAGUNT

El Impuesto sobre Bienes Inmuebles (IBI) en suelo urbano que pagan los propietarios de viviendas en el Camp de Morvedre puede aumentar hasta más del doble según el municipio en el que residan. Así lo revelan los últimos datos fiscales disponibles publicados por el Ministerio de Hacienda, actualizados en 2024, que muestran diferencias significativas en los tipos impositivos que cada ayuntamiento aplica sobre el valor catastral de los inmuebles.

Para ilustrar esta desigualdad, este artículo ha calculado cuánto debe pagar de media el propietario de una vivienda con un valor catastral de 150.000 euros en los municipios del Camp de Morvedre que disponen de datos de este órgano estatal. El IBI es un impuesto de carácter municipal y cada consistorio lo gestiona de manera autónoma, por lo que las cifras muestran una fuerte disparidad fiscal.

Los casos más altos se encuentran en Albalat dels Tarongers y Petrés, donde el tipo impositivo es del 0,850%, el más alto de la comarca. Esto significa que sus vecinos deben abonar 1.275 euros anuales por una vivienda con un valor catastral de 150.000 euros. En el otro extremo, encontramos Benifairó de les Valls, con un tipo del 0,420%, lo que equivale a 630 euros anuales por la misma vivienda. La diferencia entre ambos municipios es de 645 euros al año, a pesar de que se encuentran a pocos kilómetros de distancia y com-

parten características urbanísticas similares. Otros municipios con una carga fiscal elevada son Estivella (0,780%), Algímia d'Alfara (0,750%) o Quartell (0,700%), donde las cuotas anuales oscilan entre 1.170 y 1.050 euros. En cambio, ciudades como Sagunt (0,430%), a pesar de su tamaño e importancia administrativa, aplican un gravamen relativamente moderado, con un coste de 645 euros anuales por una vivienda de las mismas características.

También destacan municipios con cargas intermedias como Gilet (0,520%), con una cuota de 780 euros, siguiendo con el mismo ejemplo modelo de vivienda; Faura (0,570%), con 855 euros, y Canet d'en Berenguer (0,660%), donde el pago asciende a 990 euros.

Esto significa que los vecinos del Camp de Morvedre pagan un 23% más que la media valenciana y un 33% más que la media española, lo que refleja una presión fiscal es-

LA MEDIA COMARCAL

A partir de los municipios con datos disponibles, se calcula que la media comarcal del IBI en el Camp de Morvedre para una vi-

vienda con un valor catastral de 150.000 euros es de 920,63 euros anuales. Esta cifra es notablemente superior a la media nacional, que ronda los 690 euros anuales, y también se sitúa por encima de la media autonómica de la Comunidad Valenciana, estimada en unos 750 euros.

Esto significa que los vecinos del Camp de Morvedre pagan un 23% más que la media valenciana y un 33% más que la media española, lo que refleja una presión fiscal es-

pecialmente alta en materia de IBI dentro de esta comarca.

REVISIONES PENDIENTES

Destaca la falta de actualización de los valores catastrales, no solo de la comarca, sino de la gran mayoría del resto de municipios del territorio español. Es difícil encontrar pueblos o ciudades en que el valor catastral se haya revisado recientemente. La solicitud del cambio debe autorizarse por el Ayuntamiento, aunque no siempre conviene: la revisión podría suponer un aumento en la tasa para los propietarios, repercutiendo directamente en sus bolsillos.

En Morvedre, las revisiones urgen. Hay casos como el de Albalat dels Tarongers, municipio donde, con uno de los tipos más altos de la comarca (0,850%), el catastro no se actualiza desde el año 1996; hace de ello casi 30 años. En Petrés, con el mismo tipo impositivo que Albalat, la última revisión data del año 2000.

También resultan antiguas las revisiones en Quartell (2003) y Canet d'en Be-

renguer (2005). Estos datos contrastan con municipios como Sagunt, Gilet, Faura, Estivella o Benifairó de les Valls, donde las actualizaciones se realizaron entre 2012 y 2014, lo que permite un ajuste más fiel del valor catastral a la realidad del mercado.

Según la normativa vigente, los ayuntamientos pueden solicitar a la Dirección General del Catastro una nueva revisión si han pasado más de 10 años desde la última o si se han producido cambios urbanísticos significativos. No obstante, esta revalorización puede implicar aumentos en la cuota del IBI que no siempre resultan asumibles para muchas economías domésticas.

Este estudio no incluye los municipios con menos de 1.000 habitantes o que no han facilitado información al Ministerio de Hacienda. En el caso del Camp de Morvedre, no constan los datos de Alfara de la Baronia, Quart de les Valls, Torres Torres, Benavites, Algar de Palancia y Segart, aunque la correspondiente carga fiscal del IBI en estas localidades es pública y se puede consultar en el ayuntamiento.

MUNICIPIO, ÚLTIMA REVISIÓN CATASTRAL, TIPO IMPOSITIVO (%) EN BIENES URBANOS I TASA POR UNA PROPIEDAD CON VALOR CATASTRAL DE 150.000 €

Sagunt	2013	0,43000	645€
Canet d'en Berenguer	2005	0,66000	990 €
Gilet	2012	0,52000	780 €
Faura	2014	0,57000	855 €
Benifairó de les Valls	2014	0,42000	630 €
Quartell	2003	0,70000	1.050 €
Estivella	2012	0,78000	1.170 €
Albalat dels Tarongers	1996	0,85000	1.275 €
Algímia d'Alfara	2007	0,75000	1.125 €
Petrés	2000	0,85000	1.275 €

CULTURA

Alucine estrena una sala premium con butacas de última generación

LAS EMBLEMÁTICAS SALAS, QUE SE INAUGURARON EN 1998 CON EL ESTRENO DE TITANIC, CUENTAN CON UNA CAFETERÍA EN LA TERRAZA Y UNA ZONA CON JUEGOS INFANTILES

BORJA PEDRÓS | SAGUNT

Una de las joyas de la cultura de Puerto de Sagunto, los emblemáticos cines Alucine, han estrenado el último fin de semana de junio de 2025 una sala premium con butacas de última generación. Con 122 butacas reclinables automáticamente y con bandeja para poder cenar con el mayor lujo y una sala ecualizada. El miércoles se estrenó con un pase privado, que incluyó previamente la bendición a cargo de un sacerdote de Segorbe.

Los cines Alucine (calle Fundición, 76) se inauguraron en 1998 con el estreno de Titanic. Cuenta con siete salas y una de ellas se ha transformado en sala premium, con 122 butacas de última generación al precio de 8.50 euros la entrada. Incluyen cargador para el móvil y bandeja para cenar mientras disfrutas de las mejores películas de estreno. Con un horario ahora en verano con pases los sábados y domingo a las 16, 18.30, 20.30 y 22.45 horas y los viernes el mismo

Los nuevos 122 asientos son reclinables y con bandeja para cenar con el mayor lujo

horario a excepción de las 16 horas. El recinto abre de lunes a domingo y cuenta también con una terraza, así como zona de juegos para niños y adolescentes.

Las entradas se pueden adquirir en taquilla, en la máquina ATM que hay en su interior sin hacer colas o a través de la web CinesAlucine.es.

Películas siempre de estreno y también alguna en versión original.

Desde el viernes 27 de junio y hasta el próximo miércoles la sala premium acoge el estreno de 'F1' con Brad Pitt.

#SALVEMOSLASPLAYAS

Alivio para el litoral

EL GOBIERNO LICITA POR 33 MILLONES DE EUROS LA REGENERACIÓN DE LAS PLAYAS DE CANET, ALMARDÀ, CORINTO Y MALVARROSA TRAS AÑOS DE LUCHA: EL PROYECTO ANUNCIADO POR COSTAS INCLUYE EL APOORTE DE ARENA, LA RESTAURACIÓN DE DUNAS, ESPIGONES Y MEJORAS EN ACCESOS

■ BORJA PEDRÓS | SAGUNT

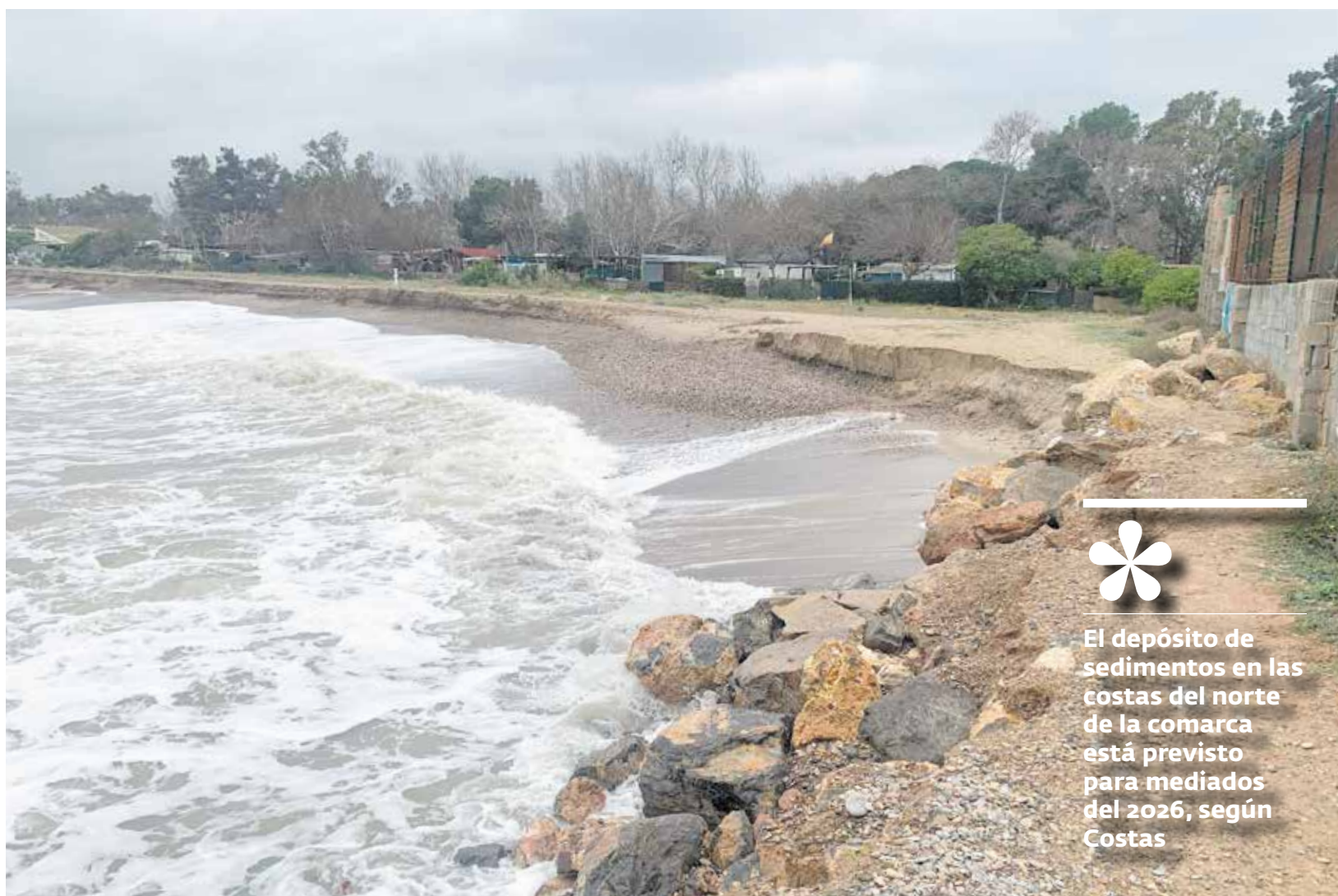
Buena noticia para las playas de Sagunt y Canet. El Gobierno de España ha sacado a licitación pública al fin el esperado proyecto de regeneración de la costa, que afecta a todo el litoral norte de la provincia de Valencia. La inversión global es de casi 68 millones de euros. El anuncio se ha recibido como una gota de esperanza entre las administraciones locales de Sagunt y Canet, así como en las asociaciones vecinales. No obstante, algunos sectores reiteran que esta solución es temporal y no solventa el problema a largo plazo.

La actuación afecta a las playas de Almardà, Corinto y Malvarrosa, en Sagunt, y también a la de Canet d'en Berenguer. Forma parte del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia (PRTR) del Gobierno central, financiado con fondos europeos. El contrato incluye trabajos de dragado de arena, restauración dunar, mejoras de accesibilidad y la construcción de espigones, con el objetivo de combatir la regresión que sufre esta parte del litoral valenciano como consecuencia de la erosión costera y el impacto de temporales cada vez más frecuentes. El material para regenerar las playas se extraerá de un banco submarino próximo a la costa de Cullera y Sueca, a más de 14 metros de profundidad, y se verterá en las zonas más afectadas por la pérdida de arena.

MORVEDRE RECIBE EL GRUESO DE LA INVERSIÓN

En total, se prevé la aportación de alrededor de un millón de metros cúbicos de arena, de los que una parte significativa (en torno a 33 millones de euros del presupuesto total) se destinará específicamente al litoral del Camp de Morvedre, incluyendo tanto el término de Sagunt como el de Canet d'en Berenguer. Las corrientes marinas harán que parte de esta arena, aunque vertida en Sagunt, se redistribuya de manera natural hacia la playa de Canet, que actualmente sufre una pérdida estimada de 20 metros de anchura en algunos tramos.

El plazo estimado de ejecución de las obras será de

El depósito de sedimentos en las costas del norte de la comarca está previsto para mediados del 2026, según Costas

Los estragos que dejó un temporal en la playa de la Malvarrosa, en Sagunt, hace pocos meses. / EPDA

cinco meses desde la firma del contrato, la cual no tendrá lugar antes de mediados de septiembre. Por tanto, la actuación se podría acometer a mediados del 2026, siempre que los trámites sigan su curso previsto. Las ofertas para optar al contrato se pueden presentar hasta el 23 de julio a través del perfil del contratante en la Plataforma de Contratación del Sector Público, donde están disponibles los pliegos técnicos y administrativos con toda la documentación relativa al proyecto.

REACCIONES

En Sagunt, la licitación ha sido recibida con alivio y satisfacción por parte del alcalde, Darío Moreno, quien ha calificado el anuncio como “un paso adelante hacia la necesaria regeneración de nuestras playas”. El primer edil ha recordado que esta actuación es fruto de años de trabajo con-

junto entre el Ayuntamiento, asociaciones vecinales y la ciudadanía. “El Ministerio sigue cumpliendo con lo que ha manifestado en los últimos meses. Ya existe un proyecto modificado en base al informe de impacto ambiental, hay presupuesto suficiente y ahora hay licitación en marcha. Lo importante ahora es cumplir los plazos y que las obras se puedan ejecutar antes de junio de 2026”, ha señalado.

Moreno ha advertido, no obstante, que el proceso no está exento de riesgos debido a la complejidad de este tipo de licitaciones: “Haremos un seguimiento continuo de la situación, porque necesitamos medidas urgentes para frenar el retroceso del litoral y devolverle a nuestras playas un ancho estable y una arena de calidad”.

Por su parte, el concejal de Playas, Roberto Rovira, ha expresado que esta licitación supone “una muy buena no-

ticia para nuestra ciudad y para todo el litoral norte”, al tiempo que ha reconocido el papel clave de las entidades vecinales: “Sin su lucha constante, este paso habría sido imposible”. Rovira ha insistido en que el Ayuntamiento estará vigilante y continuará exigiendo que las actuaciones no sean puntuales, sino que formen parte de un plan a largo plazo para preservar el litoral y su valor ecológico, turístico y social.

En Canet d'en Berenguer, el alcalde, Pere Antoni, también ha acogido con entusiasmo la noticia, declarando estar “muy satisfecho” con la decisión del Ministerio. “Nos alegra ver que se están cumpliendo los plazos pactados y que, tras la aprobación del informe de impacto ambiental, el proyecto ha pasado ya a fase de licitación”, ha explicado.

Antoni ha subrayado que, aunque las obras no podrán ejecutarse este verano, confia-

en que la regeneración pueda llevarse a cabo en el último trimestre de 2025 o a principios de 2026. En su opinión, esta intervención es vital para recuperar la playa del Racó de Mar, cuya pérdida de arena en los últimos años ha sido alarmante, generando zonas de piedras que afectan tanto al uso turístico como a la imagen del litoral.

Desde la Asociación Vecinal de las playas de Almardà, Corinto y Malvarrosa, uno de los colectivos que más ha luchado por esta intervención, han calificado la licitación como un “paso imprescindible” tras años de inacción institucional, pero advierten que mantendrán una posición “vigilante y crítica” para garantizar que el proyecto responde a las necesidades reales del litoral. Muestran su rotunda oposición a la fase de cribado y retirada de gravas prevista en el plan, que consideran contraproducen-

te para la regeneración natural de las playas. “De nuestras playas no pueden ni deben sacar ni una grava más o será su fin”, han advertido, anunciando posibles movilizaciones si esta parte del proyecto se lleva adelante sin modificaciones. El colectivo vecinal insiste en que las playas no resistirán otro temporal sin consecuencias graves y reclama una actuación urgente, eficaz y respetuosa con el equilibrio natural del litoral.

Las playas esperan una actuación que, como mínimo, tardará un año. Es tarde, y así lo llevan advirtiendo desde hace tiempo las plataformas medioambientales y vecinales, así como distintas administraciones. No obstante, si la ansiada arena llega, pondrá solución, aunque ni mucho menos definitiva, al problema. Mientras tanto, los vecinos de primera línea cruzan los dedos para que, acabado el verano, no venga un temporal grave.

Tu eres molt de
disfrutar del menjar.
I este esquirol
és com tú.

El bosc és dels teus

No tires puntes de cigarret • Apaga el foc
• Arreplega el fem abans d'anar-te'n

**STOP
AL FOC**

*En la prevenció
comptem tots.*

GENERALITAT
VALENCIANA

ACI.
ARA.

BENAVITES

Benavites inaugura el calendari de les festes d'estiu en el Camp de Morvedre

EL MUNICIPI VIU LES SEUES FESTES PATRONALS DURANT ONZE DIES INTENSOS AMB MÉS DE SEIXANTA ACTES, MÚSICA CADA NIT, BOUS DE PRIMER NIVELL, DEVOCIÓ AL PATRÓ I UNA GRAN IMPLIACIÓ VEÏNAL

■ BORJA PEDRÓS | BENAVITES

Benavites ja viu les seues festes patronals. Els carrers s'han convertit en escenaris de música, de retrobaments, de tradició i d'orgull. El poble s'ompli de vida per a celebrar un dels moments més esperats de l'any. Per actes, que no siga. Del dijous 26 de juny al diumenge 6 de juliol, s'ha preparat música, pólvora, tradició, actes culturals, emocions taurines i devoció a Sant Pau i la Mare de Déu dels Àngels.

El programa, organitzat pels Festers i Festeria 2025 – Raul Gollart, Sara Vidal, Joan Alcázar, Ferran Giménez, Germán Rodríguez i Noé Molina –, en col·laboració amb l'Ajuntament i molta implicació veïnal, inclou més de seixanta actes pensats per a totes les edats, i combina la tradició més arrelada amb propostes innovadores.

DIJOURS 26 DE JUNY

Les festes varen començar el dijous 26 de juny amb el tradicional repartiment del llibret de festes, una cercavila festiva encapçalada per la xaranga Telesio Band, que va recórrer el poble anunciant que l'alegria està a punt d'esclatar. Eixa mateixa nit, la Torre de Benavites va ser l'escenari de la Nit d'Albades, amb el grup Cantar per Cantar, una de

les cites més emblemàtiques i arrelades de les festes.

DIVENDRES 27 DE JUNY

L'endemà, divendres 27, el protagonisme fou per als joves amb una gincana organitzada pel Consell Local d'Infància i Adolescència, plena de reptes, proves i diversió. A mitjanit, la cercavila de festers va encetar la festa gran amb el tradicional pregó a les portes de l'Ajuntament i l'actuació de l'orquestra La Montesol a la Plaça dels Horts.

DISSABTE 28 DE JUNY

El dissabte 28 es viurà una de les jornades més esperades: el Dia del Bou del Poble. Després del tradicional desdjuní al forn del poble i una cata de formatges amb vi a la Plaça dels Horts, arribarà l'emoció taurina. El primer bou, Español, de la reconeguda ramaderia Toros del Torero, eixirà pel Carrer Nou. Li seguirà Paverito, de Cuevas Bajas, el primer exemplar patrocinat per la nova penya Bou del Carrer Nou. A la nit, se celebrarà l'emolada i, ja de matinada, l'orquestra La Metro farà ballar el poble fins a altes hores.

DIUMENGE 29 DE JUNY

La jornada dominical, 29 de juny, estarà dedicada a Sant Pau, patró del poble. A més de la cercavila, tindrà lloc

una solemne missa major i, de vesprada, la processó en honor al sant. A les 19 hores, a la Plaça de l'Ajuntament, passacarrer de Sant Pau de la mà de la companyia de dansa Sara Guirado. La nit culminarà amb un gran tribut a ABBA a la Plaça dels Horts, dins del Circuit Valencià de Cultura.

DILLUNS 30 DE JUNY

El dilluns 30 de juny, Dia de Santa Paula, començarà amb espectacle infantil a càrrec de Kangus Circus, patrocinat pel SARC de la Diputació i l'Ajuntament. El dia continuarà amb la tradicional caldereta popular de Javier Palasí, bany al llavaner amb xaranga i barrilet, concert del grup Mega Pop's i, ja de nit, l'espectacular actuació de Streetritm, amb percussió i show visual a l'auditori municipal.

DIMARTS 1 DE JULIOL

L'1 de juliol, el poble vibrarà amb esport valencià. El II Trofeu Vila Major de Benavites omplirà el carrer de pilota amb dues finals locals i una partida professional de luxe amb premis de 500 € a la corda. Participaran pilotaris com José Salvador, Salva, Melchor, Salva Palau, Jesús i Vicent, amb feridors com Ramón Benet i Bervis. El dia també oferirà parc aquàtic

Festers del 2025, calderes i la plaça de Benavites. / FOTOS: AJ. BENAVITES

infantil, tombet de bou i espectacle de playbacks locals, seguit del Mag Charly.

DIMECRES 2 DE JULIOL

El dimecres 2 de juliol, Dia dels Quintos, s'iniciarà amb activitats infantils de Kids&Us, seguides per berenar i actuació per a jubilats. La vesprada estarà marcada per un original Escape Room patrocinat per la Mancomunitat de Les

Valls, i el tradicional concurs de truites de creïlla amb sangria. De nit, concert d'Àlex García a la Plaça dels Horts.

DIJOURS 3 DE JULIOL

El dijous 3 de juliol, Dia de les Quintes, els protagonistes seran els concursos gastronòmics i les disfresses. Des de bon matí es repartirà arròs per a les paelles i, a la vesprada, tindrà lloc una cavalcada

de carnaval amb xaranga i premis per a les disfresses més originals. El jurat també valorarà les receptes de rebosteria. La jornada clourà amb el lliurament de premis (llibret, truites, cavalcada i cuina) i una sessió d'humor amb el monòleg "El humor de Blay".

DIVENDRES 4 DE JULIOL

El divendres 4 de juliol serà el torn de la penya Frente Bo-

Escáneres 3D

Impresoras 3D

Software 3D

Servicios 3D

RV/RA

bero paper

Soluciones 3D personalizadas

www.beropaper.es

PARTNER OFICIAL

IT3D
GROUP

Tumaker

IT3D SCAN

SCANTECH

CoLiBo

KYOCERA

hp

C/ Sierra Calderona, 1. Puerto de Sagunto

Tlf: 962 690 722

sentaran els bous Batanerito (Barcial, Salamanca) i Rompedor (El Tajo y La Reina, Càceres), respectivament. El dia inclourà tardeo amb DJ Lito, tancament de barreres, embolada i una nit musical amb Event Fest.

DIUMENGE 6 DE JULIOL

Les festes culminaran el diumenge 6 de juliol, jornada dedicada a la Mare de Déu dels Àngels. Després dels passacarrers i la missa, la processó omplirà els carrers de fe i devoció. L'acte de cloenda serà una espectacular mascletà nocturna, patrocinada per l'Ajuntament.

L'alcalde de Benavites, Carlos Gil, ha volgut recordar el context complicat d'este últim any, especialment les riuades d'octubre que van afectar greument altres zones de la província. "Tot i no haver patit directament les conseqüències, a Benavites ho hem viscut molt de prop. I això ens fa més sensibles, més solidaris i més units", afirma.

També ha destacat la recent estrena de l'himne oficial de Benavites, una fita que segons el batle reforça la identitat col·lectiva del poble. "És una mostra del que som: orgullosos de les nostres arrels, de la nostra gent i del nostre territori. Quan l'himne diu que arriba la festa i la germanor, és exactament això el que busquem amb aquest programa", assegura.

Gil no ha volgut deixar passar l'oportunitat de reconèixer públicament a Ana Martínez, veïna del poble i recentment nomenada Fallera Major del Camp de Morvedre, un honor que considera "un orgull immens per a tot Benavites".

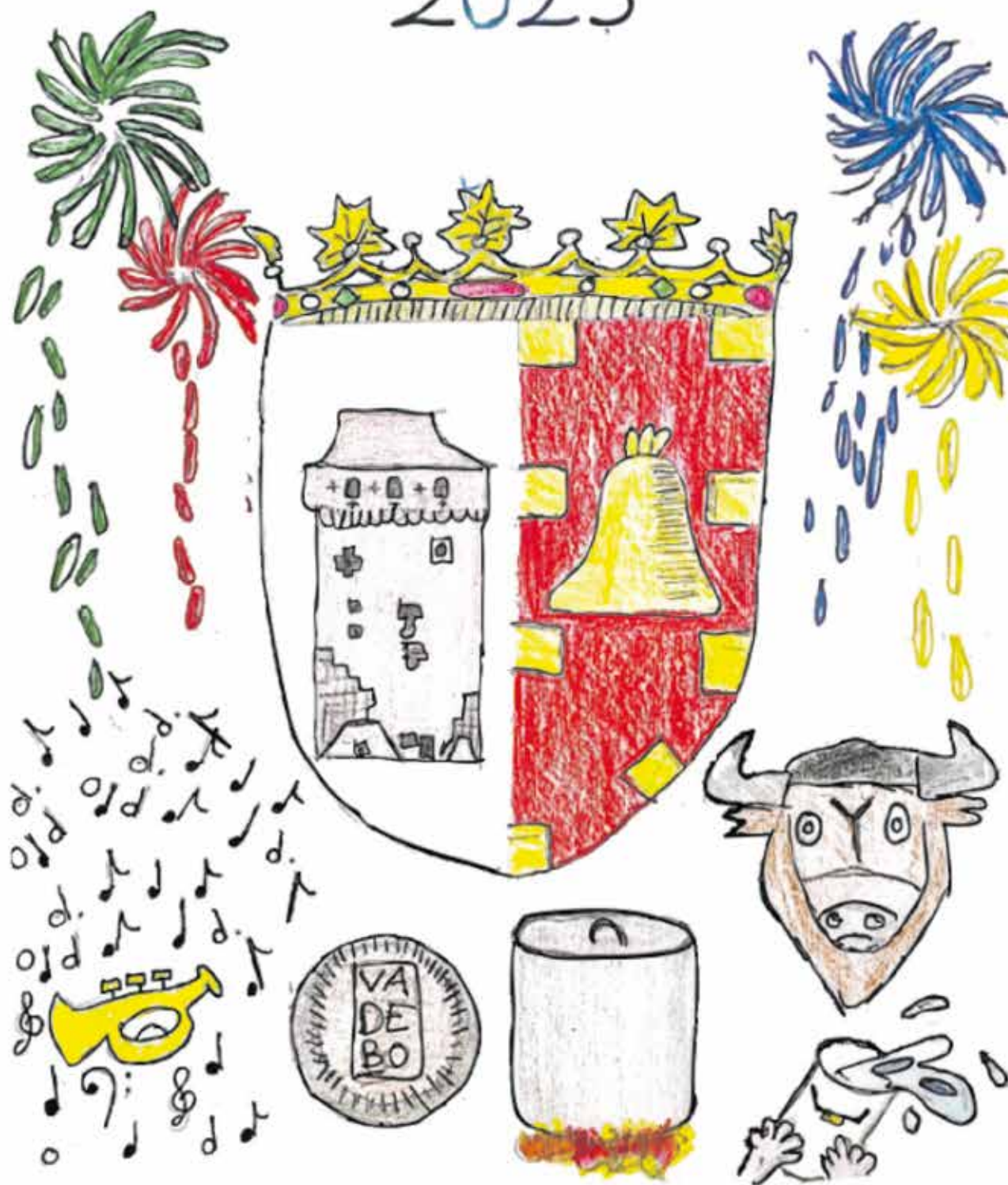
Finalment, ha agraït l'enorme esforç dels festers 2025, de totes les penyes i associacions locals, així com dels serveis municipals, i ha animat a tots els veïns i visitants a gaudir d'unes festes que són "exemple de convivència, respecte, tradició i festa compartida".

querón, amb esmorzaret, dinar de germanor i protagonisme taurí. El bou Tostadino i la vaca Habladora, de la ramaderia Los Maños, faran vibrar l'arena, mentre que la nit estarà amenitzada amb l'orquestra Mónaco Party.

DISSABTE 5 DE JULIOL

El dissabte 5 de juliol, la penya Bou de Juliol i la penya Gent Jove de Benavites pre-

BENAVITES EN FESTES 2025

ALGÍMIA D'ALFARA / ALGAR DE PALÀNCIA

La piscina municipal d'Algímia d'Alfara a l'esquerra i la façana de l'ajuntament d'Algar de Palància a la dreta. / EPDA

L'ÒRGAN PROVINCIAL ANUNCIA LA RENOVACIÓ DE LA XARXA D'AIGUA POTABLE D'UNA URBANITZACIÓ I MILLORES EN UNA PISCINA MUNICIPAL

La Diputació presenta dos nous projectes per a Algímia d'Alfara i Algar de Palància

■ BORJA PEDRÓS | MORVEDRE

La Diputació de València ha aprovat este mes de juny dos nous projectes dins del Pla Obert als municipis d'Algar de Palància i Algímia d'Alfara amb una inversió global de 342.616 euros, finançats íntegrament per la institució provincial.

El projecte presentat per a l'Ajuntament d'Algar de Palància, amb un pressupost de 192.000 euros, consistix en la renovació i adequació de la xarxa municipal de subministrament d'aigua potable a la

urbanització Montes del Palància, una actuació necessària per millorar l'eficiència i garantir un servei òptim a la ciutadania.

Pel que fa a l'Ajuntament d'Algímia d'Alfara, destinarà 150.000 euros a la millora del sistema de climatització i escalfament de l'aigua de la piscina municipal, una instal·lació molt utilitzada per les veïnes i veïns i que guanyarà en eficiència energètica i confort.

Amb l'aprovació d'estes dos actuacions, el Pla Obert suma

ja 508 projectes en marxa o ja executats en tota la província de València, amb una inversió global de 78,5 milions d'euros. Esta xifra forma part del pla quadriennal impulsat per la Diputació, que disposa de 350 milions d'euros per a invertir en infraestructures i serveis fins a finals de 2027.

La vicepresidenta primera de la Diputació i responsable de l'àrea de Cooperació Municipal, Natàlia Enguix, ha destacat que en els últims mesos s'ha produït "un increment progressiu en la presentació

de sol·licituds per part dels ajuntaments, que continuen definint i posant en marxa els seus projectes de legislatura".

Segons Enguix, en el nou decret "destaquen principalment les actuacions de millora i ampliació d'espais verds, jardins i instal·lacions esportives, així com les obres de renovació de xarxes d'aigua potable i clavegueram, que són els projectes que incentivem des de la Diputació per la seua importància per al desenvolupament sostenible i la qualitat de vida als municipis".

La vicepresidenta ha recordat que els ajuntaments poden continuar presentant sol·licituds sense terminis concrets, i que les obres es poden executar fins a finals de 2027. Enguix ha afegit que "la major dotació pressupostària està prevista per a enguany i el pròxim, que són els exercicis que han d'acumular més sol·licituds per tal que les obres es completen en el temps establert".

El president de la Diputació, Vicent Mompó, ha dirigit un missatge als alcaldes i alcalde-

sses per a recordar-los que "es poden recolzar en la Diputació i els seus tècnics per a tirar avant els projectes i gastar fins a l'últim euro d'un pla històric". Segons Mompó, "no es tracta només d'aportar recursos econòmics –que en este cas és la major aportació en la història de la corporació–, sinó de vetlar perquè els diners es tradueixen en millores reals en les nostres comarques, ajudant els pobles, especialment els més menuts, a executar el 100% del pla".

M. Josep Soriano

REGIDORA DE COMPROMÍS SAGUNT

Per mi i per totes les meues companyes

Avui he penjat de nou la bandera LGTBQ+ al balcó i m'ha donat per pensar en totes les dones que no poden fer-ho. Algunes per por a la repressió en els seus països, altres per por a si mateixes i al seu entorn.

I he recordat la frase d'un joc de pillar que jugàvem de xicotetes. Tocaves la paret i, ja salvada, cridaves: "por mí y por todas mis compañeras".

Sí, per mi i per totes les xiquetes que miràvem encisades la sèrie dels 70-80 "Los Ángeles de Charly". Quina t'agrada a tu, la rossa o la morena? A mi la castanya, i tant que m'agradava la castanya.

Sí, per mi i per totes les que, estant en 6é, volien ser com la líderessa de 8é. Perquè vigilàvem amb adoració encoberta al pati els seus moviments quan dirigia a les altres, tan bèstia com era.

Sí, per mi i per totes les que s'han enamorat de la seua professora de literatura, història de l'art, matemàtiques... I això, tenint nuvi i tot!

Sí, per mi i per tots els llibres, còmics, sèries, films on s'intuïa que l'amistat de les protagonistes amagava desitjos romàntics i sexuals. Menció a banda mereix "Xena, la princesa guerrera", que

ens ensenyà què era el subtext, el fan-fics i les kedades temàtiques.

Sí, per mi i per totes les que encetaven relacions amb xics i - quina llàstima! - mai no era el definitiu. Per què seria que no passaven de la primera etapa, malgrat el condicionant social que calia tenir nuvi, casar-se i tindre fills.

Sí, per mi i per totes les que s'han enfrontat a la decisió de confessar al seus pares que l'amiga tan simpàtica que vivia amb tu era més que això. I a més, després, et casaves amb ella.

Sí, per mi i per la satisfacció de dir al repartidor, llanterner, mecànic... "Ho consultaré amb la meua dona",

"la meua dona m'està esperant al cotxe", "encara no ha vingut la meua dona"...

Sí, per mi i per les futbolistes i altres esportistes valentes que no amaguen a les seues núvies, dones i fills en un món tan competitiu i masclista.

Sí, per mi per totes les xiquets, adolescents, joves que pateixen assajament escolar, insults i humiliacions, en l'escola, l'institut o el treball per ser diferents.

Sí, per mi i per totes les marxes de l'Orgull on es comparteix el goig de l'alegria i la reivindicació.

Vine, lluita, mostra't per tu i per totes les teues companyes.

PATRIMONI

■ BORJA PEDRÓS | SAGUNT

Quan parlem de patrimoni, sovint pensem en castells o teatres antics, però hi ha infraestructures humils que han sostingut la vida durant segles. La Séquia Major de Sagunt és una d'elles. Esta artèria viva ha sigut fonamental per al desenvolupament agrícola i social del Camp de Morvedre. Ara, diverses veus reclamen que el seu llegat no quede arraconat, sinó que siga estudiat, protegit i posat en valor.

La Séquia Major de Sagunt té més de 60 quilòmetres que recorren els camps de deu municipis: Sagunt, Canet d'en Berenguer, Petrés, Gilet, Albalat dels Tarongers, Estivella, Torres Torres, Algímia d'Alfara, Alfara de la Baronia i Algar de Palància. La seua aigua s'extrau del riu Palància a través d'un assut situat a Sot de Ferrer, i circula per canals antics i nous fins arribar a les partides agrícoles. Té una concessió oficial des de 1965 per a un cabal de 952 litres per segon, tot i que es regula per torns rotatius entre comunitats de regants.

La seua gestió col·lectiva es duu a terme mitjançant una comunitat de regants, la de la Séquia Major de Sagunt, sense ànim de lucre, que manté una estructura organitzativa pròpia: junta general, junta de govern i jurat de regs, encarregades d'administrar els recursos hídrics de manera equitativa.

La séquia és, a més, un autèntic eix cultural: travessa molins medievals, connecta amb camins històrics i inclou elements patrimonials com l'Aqüeducte dels Arcs, construït després de la gran riuada de 1581 i que, hui, es troba en estat de deteriorament. Tam-

Un tram de la Séquia Major de Sagunt. / EPDA

La Séquia Major de Sagunt busca protecció com a patrimoni històric

UNA PROPOSTA DEMANA UNA RUTA CULTURAL I LA CREACIÓ D'UNA JUNTA QUE REGULE L'ÚS DE L'AIGUA

bé ha sigut greument afectada per infraestructures modernes com el pantà d'Algar, que ha inundat part del seu traçat original i ha obligat a actuacions d'emergència en diverses ocasions, algunes encara pendents.

Amb tot, a pesar de la seua importància ambiental, agrícola, històrica, estructural i social, la Séquia Major no compta encara amb una pro-

tecció patrimonial específica ni amb una promoció cultural adequada. Diverses iniciatives cíviques i municipals han reclamat en els darrers anys la seua inclusió en rutes turístiques sostenibles i programes educatius, però no ha existit fins ara una acció coordinada a nivell comarcal.

En este context, la formació Compromís per Sagunt ha anunciat la presentació

d'una proposta al ple municipal de la capital comarcal per impulsar la seua protecció, estudi i difusió. Les regidores Maria Josep Picó i Maria Josep Soriano s'han reunit recentment amb Pepe Peris, president de la comunitat de regants a què pertany esta via hídrica. L'objectiu de la trobada, analitzar l'estat actual de les infraestructures i explorar línies de futur.

“És urgent aconseguir sinergies entre administracions locals, autonòmiques i estatals per tal d'aconseguir finançament i poder dissenyar itineraris culturals i turístics vinculats a infraestructures tan rellevants com l'aqüeducte dels Arcs o la ruta dels Molins”, ha afirmat Maria Josep Picó, portaveu de Compromís.

Des de la formació valencianista es destaca que

Els orígens d'esta infraestructura hidràulica amb més de 800 anys d'història es remunten a l'època àrab i romana

Sagunt, com a ciutat universitària que acull campus de la Universitat de València i la Universitat Jaume I, “té l'obligació de promoure la investigació i la conservació d'este patrimoni”. Picó ha insistit que el patrimoni hidràulic vinculat a l'agricultura “és part de la nostra història i ha de ser estudiat i compartit amb la ciutadania”.

Entre les propostes concretes, Compromís presentarà una moció per instar les diverses administracions implicades a crear una ruta cultural i patrimonial de la Séquia Major, liderada per Sagunt i amb la participació de la resta de municipis de la comarca. “Perquè esta proposta prospere, Sagunt ha de jugar un paper clau per coordinar esforços”, ha subratllat la portaveu.

Durant la trobada, també es va posar sobre la taula la necessitat de constituir una Junta Central d'Usuaris del Palància, que regule el repartiment de l'aigua entre els pobles de la conca. Segons explica Picó, “el Palància és l'únic riu del País Valencià que encara no compta amb este organisme i pensem que Sagunt ha d'assumir el lideratge també en este àmbit”.

QUARTELL

Quartell es mou per la salut: 150 dones participen en el programa d'activitat física

■ B. PEDRÓS | QUARTELL

La calor de l'estiu no ha frenat el moviment a Quartell. Al contrari: el municipi ha sabut transformar la temporada estival en una oportunitat per seguir promovent l'activitat física i la salut comunitària. Així ho demostra 'Mou Quartell Estiu', l'edició d'estiu del programa municipal de promoció de l'activitat física, que s'ha traslladat enguany a la piscina municipal com a epicentre de la seua programació. Més de 150 dones participen activament en activitats com aquagym, cursos de natació o gimnàstica de manteniment, consolidant un espai

on l'esport, la convivència i la cura de la salut caminen junts.

“Volem millorar la qualitat de vida del poble, i fer-ho des de l'educació, la conscienciació i la motivació que genera la pràctica esportiva”, explica el regidor d'Esports, Ferran Alabadí, qui destaca també el caràcter intergeneracional d'un programa pensat per a totes les edats.

Mou Quartell no és una iniciativa improvisada. Durant els mesos d'hivern, el programa ja va desplegar una programació sòlida i diversa, molt ben valorada per la ciutadania. Activitats com en-

trenaments funcionals, spinning, caminades col·lectives, marxas per la natura o multiesport per a xiquets han ajudat a generar una autèntica cultura de salut integral al municipi, on moure's ja no és només fer exercici, sinó participar d'una forma de viure més conscient i saludable.

El programa ha anat ocupant espais com el gimnàs municipal, les pistes multiesportives i ara, amb l'arribada de l'estiu, ha trobat a la piscina municipal el millor escenari per continuar el seu creixement.

Mou Quartell aposta per una visió holística de la sa-

lut. Més enllà del moviment físic, el programa incorpora activitats amb valor emocional i social com la Pujada a la Creu, la Ruta de l'Aigua o les eixides a la Vall de Segó, integrant l'esport amb la natura i la relació amb l'entorn.

“Mantindre relacions saludables des de la socialització, fomentar la interacció amb el medi i treballar la salut mental a través de l'activitat física són eixos definitoris del Mou Quartell”, subratlla Alabadí, que aposta per continuar reforçant les sinergies entre salut, esport i comunitat.

A més del programa estacional, l'Ajuntament ha im-

Participants en una activitat. / EPDA

pulsat l'extensió del projecte a través de 'En Moviment', una línia complementària dissenyada conjuntament amb el centre mèdic auxiliar de Quartell. Aquesta iniciati-

va ofereix seguiment mèdic personalitzat, amb rutines adaptades, atenció individual i consells de prevenció de la mà de professionals sanitaris.

SOLIDARITAT

El 40% de les persones ateses per Càritas en la comarca en 2024 foren menors

■ L'ORGANITZACIÓ RECLAMA MESURES ESTRUCTURALS DAVANT L'AUGMENT DE L'EXCLUSIÓ SOCIAL EN SAGUNT, PORT I CANET

■ BORJA PEDRÓS | SAGUNT

Càritas va acompanyar durant 2024 a 802 persones en l'Arxiprestat 16, que engloba el Port de Sagunt, Sagunt i Canet d'en Berenguer. D'elles, 404 eren menors d'edat, la qual cosa representa un 40,5% del total. Les dades, arreglades en la seua Memòria Anual, reflecteixen la creixent pressió de l'exclusió social en el territori i el compromís de l'organització amb els qui més el necessiten.

Del total de persones acompanyades, 325 eren noves, la qual cosa suposa un increment del 12% respecte a l'any anterior i un 23,6% respecte del 2022. D'aquestes, el 80,4% eren nous casos. El perfil majoritari continua sent el de persones estrangeres (85%), i en molts casos, en situació administrativa irregular (73%). Es tracta principalment de dones soles, famílies joves amb fills a càrrec i persones amb habitatges precaris.

Voluntaris de Càritas. / FOTO: CÀRITAS VALENCIA

Una part destacada de la memòria correspon a l'actuació de Càritas davant l'emergència provocada per la dana, que ha tingut conseqüències devastadores per a milers de famílies en la Comunitat Valenciana. Fins al 31 de maig, 16.884 persones s'han beneficiat d'aquestes

ajudes extraordinàries, amb una inversió que supera els 13,6 milions d'euros.

La catàstrofe va donar lloc a un nou perfil de sol·licitants: famílies que mai abans havien necessitat suport social i que, després de la pèrdua d'habitatges, vehicles o fonts d'ingressos,

es van veure abocades a demanar ajuda per primera vegada. La directora de Càritas, Aurora Aranda, va assenyalar a més que també va haver-hi una forta repercussió en persones ja ateses prèviament, la situació de les quals va empitjorar notablement.

L'entitat registra a Morvedre un total de 325 nous casos, un 12% més que l'any passat

L'activitat de Càritas en la comarca va ser possible gràcies a l'esforç de 114 persones voluntàries. L'entitat destaca que el 95,6% dels fons utilitzats varen ser propis, procedents de donacions i campanyes solidàries. En total, es varen invertir 84.791,71 euros, amb un enfocament prioritari en atenció primària: alimentació, subministraments, lloguer, medicaments, ajudes educatives i prevenció de desnonaments.

Càritas ofereix també un advertiment clar: la desigualtat s'està cronificant, i els drets bàsics –habitatge, ocupació, salut, educació– segueixen sense estar garantits de manera equitativa. Per això, fa un cridat a les administracions i actors socials a assumir la seua part de responsabilitat i posar en marxa polítiques públiques estables i eficaces.

EL PERIÓDICO
De aquí

LA VOZ DE NUESTROS
PUEBLOS, CIUDADES
Y COMARCAS

ANIVERSARIO
15

Edición Especial
15 Aniversario

Participa en un proyecto conmemorativo de El Periódico de Aquí por sus 15 años de trayectoria como referente en información local, comarcal y en continua expansión por la Comunitat Valenciana.

¿Quieres formar parte de nuestro aniversario?

+ INFO: web@elperiodicodeaqui.com

TEMPORADA ESTIVAL

Canet i el Port de Sagunt reforcen la qualitat i seguretat de les platges

■ MÉS SOCORRISTES, TECNOLOGIA I SERVEIS ACCESSIBLES, JUNT AMB CERTIFICACIONS OFICIALS, PREPAREN UN ESTIU EXCEL·LENT

■ B. PEDRÓS | MORVEDRE

Sagunt i Canet d'en Berenguer arranquen la temporada estival amb dispositius reforçats de vigilància, serveis i reconeixements que avalen la qualitat i seguretat de les seues platges. Amb mesures integrals i certificacions oficials, els dos ajuntaments posen el focus en la protecció de banyistes, l'accessibilitat i la conservació mediambiental.

Fa uns dies, la plaça de la Concòrdia del Port de Sagunt va acollir la presentació oficial del dispositiu especial per a la temporada d'estiu a les platges municipals, que compta amb la participació conjunta del departament de Platges, la Policia Local i la SAG. L'acte va culminar amb l'hissat de la Bandera Blava i la Bandera Qualitur a la platja del Port de Sagunt, que este any suma quatre Banderes Blaves, un rècord per al municipi, a pesar del greu estat en què es troben algunes zones de l'Almardà, Corint o la Malvarrosa pels temporals i la regressió.

El dispositiu de salvament i socorrisme compta amb 32 socorristes a l'inici de la temporada, que s'ampliaran amb 5 més durant juliol i agost, així com 1 coordinador general, 6 coordinadors de posta i 6 patrons d'embarcació. La seguretat es reforça amb dos ambulàncies completament equipades, 3 quads, 4 embarcacions i 2 drons actius des del 15 de juny fins al 15 de setembre. També s'ofereix servei específic d'accessibilitat al bany per a persones amb mobilitat reduïda, amb punts

Dalt, les banderes al Racó de Mar (Canet); baix, les del Port de Sagunt amb el dispositiu de l'estiu. / EPDA

accessibles a les platges de Sagunt i Almardà oberts fins al 21 de setembre.

Pel que fa a la Policia Local de Platges, la plantilla estarà operativa fins al 7 de setembre amb 8 agents, 2 oficials i 1 inspector, disposant de 6

quads, un vehicle tot terreny i una embarcació rígida.

La programació esportiva d'estiu inclou competicions, campus i activitats nàutiques, majoritàriament a la platja del Port de Sagunt, i es prolongarà fins a finals d'agost.

L'empresa pública SAG reforça la neteja i manteniment de les platges amb 17 treballadors, maquinària especialitzada i vehicles, assegurant la cura i la qualitat de l'entorn.

L'alcalde Darío Moreno ha destacat que "la seguretat és

el concepte clau" i ha celebrat que les Banderes Blaves reflecteixen la realitat física i social del municipi, afavorint el coneixement i gaudi de les platges. El regidor de Platges, Roberto Rovira, ha ressaltat que es disposa de la planti-

lla de salvament i socorrisme més gran de la història, amb 50 persones, i ha qualificat les platges de Sagunt com "referents en seguretat, cura mediambiental i qualitat dels serveis".

Per la seua banda, la platja Racó de Mar de Canet d'en Berenguer ha iniciat la temporada turística amb un nou reconeixement: la "Q" de Calidad Turística, que s'afegeix a la Bandera Azul i la Bandera Qualitur que ja posseïa. Esta distinció, concedida pel Institut per a la Qualitat Turística Espanyola, certifica la qualitat de l'aigua, la sorra i les instal·lacions i s'entregarà oficialment en un acte a Madrid amb la presència del ministre d'Indústria i Turisme.

Amb 1.250 metres de longitud i 60 metres d'amplada, Racó de Mar destaca per les seves aigües cristal·lines i el seu entorn natural, que inclou palmeres i dunes vegetades. El servei de salvament i socorrisme és permanent fins al 21 de setembre, amb un punt sanitari, dues torres de vigilància, socorristes i una ambulància disponible. També compta amb un punt adaptat amb WC, vestuari, dutxes i cadires amfibies per a persones amb mobilitat reduïda.

L'alcalde, Pere Antoni, ha valorat positivament els distintius obtinguts, que situen Racó de Mar entre les millors platges de la Comunitat Valenciana. Tot i reconèixer que la platja encara no està en el seu millor moment, ha assegurat que treballen per recuperar la seva millor imatge al més aviat possible.

La "Q" de Calidad Turística és un segell de qualitat reconegut des del 1997, que assegura que les destinacions compleixen amb alts estàndards de serveis per al turisme. Racó de Mar ha mantingut esta distinció durant onze anys consecutius.

Antonino Muñoz

CONCEJAL DEL PP SAGUNTO

Dos años perdidos... y la ciudad lo sufre

Han pasado dos años desde que Darío Moreno revalidó su mandato al frente del Ayuntamiento de Sagunto. Dos años que, lejos de traer soluciones, han intensificado los problemas de fondo que arrastra nuestra ciudad. El proyecto prometido como progresista, moderno y transformador se ha convertido, en la práctica, en una gestión errática, improvisada y cada vez más alejada de las verdaderas prioridades de las vecinas y vecinos.

La limpieza de la ciudad es un buen ejemplo de ello. El cambio de dirección en la SAG se vendió como el inicio de una nueva etapa. Se nos prometieron mejoras visibles, eficiencia y una modernización que nunca llegó. La realidad es bien distinta: las calles están más sucias que nunca,

los contenedores desbordados, y las quejas de la ciudadanía –y de los propios trabajadores de la empresa pública– aumentan semana tras semana. ¿Dónde está ese salto cualitativo que nos prometieron? A día de hoy, seguimos esperando.

Algo parecido sucede con nuestras playas, que deberían ser un motor económico, turístico y social. El estado de abandono y dejadez es evidente. Mientras otros municipios cuidan con mimo su litoral, aquí nos falta presión, compromiso y visión. Se anuncian inversiones, pero no llegan; se detectan problemas, pero no se actúa. Las playas se deterioran ante la pasividad institucional, y con ellas se resiente el tejido comercial y social que las rodea.

Las políticas fiscales de este gobierno local están generando un males-

tar creciente. El incremento de la tasa de basuras –sin progresividad ni compensaciones– ha supuesto una carga añadida para muchas familias. En paralelo, el ámbito deportivo también ha sufrido una subida de tasas injustificada, afectando tanto a clubes como a personas usuarias. Lo preocupante es que estos esfuerzos económicos no se ven reflejados en una mejora de los servicios. Es una gestión que exige más, pero ofrece menos.

Y en este catálogo de despropósitos no puede faltar el mal llamado "carril bici". Un proyecto que podría haber sido una mejora, pero que se ha convertido en una imposición sin diálogo ni consenso. Mal ejecutado, peligroso en algunos tramos, e innecesario en otros. Un símbolo perfecto de un gobierno que aplica políticas

de escaparate sin tener en cuenta la realidad del municipio.

La guinda del pastel la ponen las últimas modificaciones urbanísticas, orientadas más a favorecer determinados intereses que a mejorar la calidad de vida. Se reducen metros mínimos por vivienda, se amplían alturas y densidades, pero no hay nuevos servicios, ni equipamientos, ni mejoras en la accesibilidad o sostenibilidad. Un modelo que parece más pensado para especular que para vivir.

Tras dos años, la sensación generalizada es clara: no se gobierna para la ciudadanía, sino de espaldas a ella. Sagunto merece algo mejor. Menos propaganda y más gestión. Menos ocurrencias y más soluciones reales. Porque el tiempo pasa... y cada día perdido es un problema más para quienes aquí vivimos.

INFRASTRUCTURES HÍDRIQUES

Els regants de Canet oferixen l'aigua del pou de S. Pere en cas de sequera

■ L'AJUNTAMENT I LA COMUNITAT ESTUDIEN MILLORES D'ACCÉS A ESTA INSTAL·LACIÓ CENTENÀRIA

■ REDACCIÓ | CANET

El Pou de Sant Pere, també conegut com el Motor de Sant Pere, es podria convertir en una font alternativa d'abastiment per a Canet d'en Berenguer en cas de sequera o d'una eventual manca de subministrament d'aigua. Així ho ha ofert la Comunitat de Regants de la localitat al consistori, durant una visita institucional realitzada aquest dijous a la històrica instal·lació, en funcionament des de l'any 1917.

L'alcalde de Canet, Pere Antoni, acompanyat per una delegació municipal i representants de la Comunitat de Regants, va poder conèixer de primera mà l'estat actual del pou i el seu potencial. L'oferta, presentada pel president dels regants, Antonio Navarro, contempla posar a disposició de la població l'aigua que s'extrau del pou, així com els dos motors disponibles, amb capacitat per a bombar entre 8.000 i 9.000 litres per minut.

"Agraïm molt este gest", va declarar l'alcalde. "Parlem d'un recurs que durant dècades ha sigut fonamental per als camps de Canet, i que ara pot ajudar a garantir l'abastiment d'aigua a la població si es presenten situacions complicades. Seria necessari un sistema de tractament, certament, però és una tranquil·litat saber que tenim recursos propis".

En este sentit, el consistori va plantejar a la Comuni-

El president de la Comunitat de Regants, amb l'alcalde, Pere Antoni. / EPDA

tat de Regants la possibilitat de cedir-los l'ús d'un terreny municipal annex per a ampliar l'accés al pou i facilitar l'entrada de maquinària pesada, proposta que serà estudiada per ambdues parts.

A la visita també hi van participar la presidenta del Consell Agrari i regidora d'Agricultura, Fermina Huerba; la primera tinent d'alcalde, María Martínez; el secretari dels regants, Àngel Cruz, i el tresorer, Manolo Martínez. Durant la trobada, es van abordar diverses qüestions relacionades amb les necessitats actuals del sector agrícola local.

Fermina Huerba va destacar "la importància del Mo-

tor de Sant Pere, no sols pel seu valor productiu sinó també com a patrimoni històric de Canet d'en Berenguer". Així mateix, va reconèixer l'esforç de la Comunitat de Regants per mantindre les instal·lacions en un estat imparable.

El Pou de Sant Pere es va construir l'any 1917 per iniciativa del Sindicat Agrícola de Canet, amb l'objectiu d'abastir d'aigua les nombroses plantacions de tarongers de la zona. Amb uns 17 metres de profunditat, es va excavar a mà i aprofita les aigües subterrànies de la partida del Siscar. Posteriorment, es va instal·lar un motor de gasolina, que fou substituït per un d'elèctric.

L'edifici que alberga el pou està construït amb mamposteria revestida i pintada amb calç, i inclou una caseta amb dues estanques rectangulars, la caseta de vàlvules, una torre transformadora i l'antiga vivenda del motorista. Un icònic plafó ceràmic amb la imatge de Sant Pere i la data fundacional del Sindicat (1916) presideix l'entrada.

Hui en dia, el pou continua operatiu i en excel·lent estat de conservació, gràcies a la tasca constant de la Comunitat de Regants. Un llegat viu del passat agrícola de Canet que podria tornar a jugar un paper decisiu en el seu futur.

INNOVACIÓ

Primer municipi d'Espanya que corregix exàmens a través d'IA

■ EL SISTEMA JA S'HA IMPLANTAT EN PROCESSOS D'OPOSICIONS MUNICIPALS

■ REDACCIÓ | CANET

Canet d'en Berenguer s'ha convertit en el primer municipi de l'Estat en utilitzar la intel·ligència artificial (IA) per a la correcció d'exàmens d'oposició. La iniciativa, posada en marxa de manera experimental el passat 9 de juny durant les proves per a cobrir places de peons especialistes, ja s'aplica en tots els processos selectius municipals després del seu èxit inicial.

El nou sistema, impulsat pel departament d'Innovació del consistori i liderat per Ismael Yuste, permet corregir centenars d'exàmens en qüestió d'hores, estalviant temps i recursos. La IA llig les respostes dels aspirants a través d'una plantilla dissenyada específicament per garantir una fiabilitat superior al 99 %, tot respectant l'anonimat dels candidats. En només tres dies es van obtenir els resultats d'un procés amb més de 50 participants,

quan habitualment es necessiten setmanes.

Segons l'alcalde Pere Antoni, "això suposa un exemple de com les noves tecnologies poden ajudar a optimitzar la gestió pública i estalviar diners a la ciutadania". A més, els aspirants poden triar que la correcció siga feta pel tribunal, i sempre tenen dret a reclamar en cas de desacord amb la nota. El sistema, a més, no substitueix el control humà: després de la correcció automàtica, es revisen manualment els resultats per assegurar la seua validesa.

Una de les claus de l'èxit ha estat la senzillesa i assequibilitat del sistema, que no requereix maquinària específica ni paper especial, com ocorre amb altres mètodes automatitzats. Només cal digitalitzar els exàmens i disposar d'un compte de subscripció a una plataforma d'IA, com ChatGPT o Gemini. Davant d'això, el consistori s'ha ofert a compartir el model de formulari i el procediment amb altres ajuntaments interessats, reforçant així el paper de Canet com a referent en innovació administrativa a escala nacional.

Un exàmen per a accedir a la borsa de Canet. / EPDA

CULTURA

Canet es retroba amb el seu passat

■ LA MOSTRA FOTOGRÀFICA ES POT VISITAR AL CARRER LES PARRES FINS AL 6 DE JULIOL

■ REDACCIÓ | CANET

Canet d'en Berenguer obri les finestres al seu passat amb la segona edició de "Balcons amb història", una exposició urbana que transforma els carrers del nucli antic en una galeria fotogràfica a l'aire lliure. En el marc de les festes de Sant Pere, el consis-

tori ha presentat esta iniciativa cultural, que enguany ompli de memòria el carrer Les Parres, després de l'èxit de l'any passat al carrer Calvari.

La proposta, impulsada per l'Ajuntament, convida la ciutadania a recuperrar fotografies antigues, que s'imprimeixen en lones de gran format i es penjen als balcons de les cases particulars. "Som un poble que ha crescut molt, però que no vol perdre les arrels", ha destacat l'alcalde Pere Antoni, qui ha remarcat que "Bal-

cons amb història" ha nascut per quedar-se i créixer any rere any.

En esta edició, el nombre d'imatges exposades s'ha duplicat respecte a la de 2024. "L'any passat en vam tindre disset, però enguany han sigut els mateixos veïns els que s'han ofert per aportar fotos, molts amb autèntics tresors familiars que mereixien ser compartits amb tothom", ha explicat Antoni.

L'objectiu és que cada any una nova via del centre històric aculla la mostra, contribuint així a preservar la

memòria col·lectiva del municipi a través de retrats de bodes, escenes quotidianes, paisatges i imatges del Canet agrícola, industrial i pescador. Amb el temps, es planteja dedicar cada carrer a una temàtica concreta, fent del recorregut una experiència cultural i turística enriquidora.

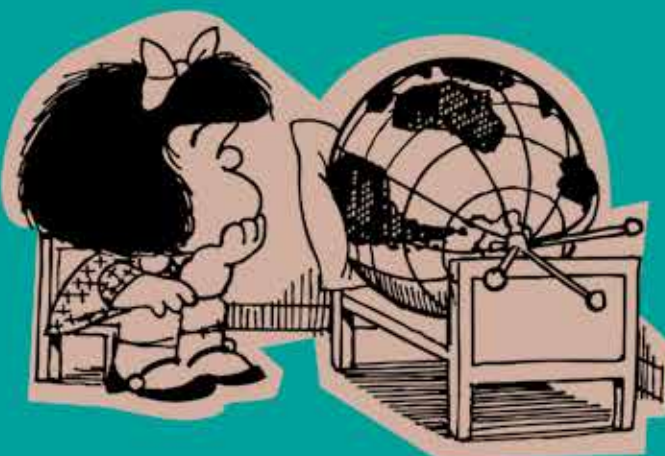
La mostra es podrà visitar fins al pròxim 6 de juliol, oferint una oportunitat única per passejar entre records i redescobrir la història viva d'un poble a través de les seues finestres.

Balcons de Canet. / EPDA

El Port, al dia en el medi ambient

CONSCIÈNCIA EN VERD

02.06.2025 - 29.06.2025

ORGANITZA

COL·LABORA

Universidad
de Alcalá

FUNDACIÓN
GENERAL
UNIVERSIDAD
DE ALCALÁ

Del 31 de julio al 23 de agosto

Se representarán obras de autores como Shakespeare, Homero, Sófocles, Eurípides, Lope de Vega, García Lorca y Valle-Inclán

Programación del Off Romà

Espectáculos gratuitos y familiares reforzarán la conexión del festival con el entorno

COMEDIA, TRAGEDIA Y MÚSICA EN EL XLII SAGUNTA ESCENA

**LLUÍS HOMAR, MARÍA LEÓN, ELISA MATILLA, NACHO FRESNEDA, REBECA VALLS Y YERAI CORTÉS
ENCABEZAN UNA PROGRAMACIÓN CON FIGURAS CONSOLIDADAS Y JÓVENES TALENTOS**

■ REDACCIÓN | SAGUNT

El emblemático Teatro Romano de Sagunt y otros rincones de la ciudad se preparan para acoger, entre el 31 de julio y el 23 de agosto, la 42ª edición del festival Sagunt a Escena, una cita imprescindible del calendario cultural estival que este año refuerza su apuesta por los grandes textos universales, la autoría femenina y la creación valenciana. Bajo la organización del Institut Valencià de Cultura (IVC) y con la colaboración del Ayuntamiento de Sagunt y la Diputación de Valencia, el festival reúne un total de 18 propuestas artísticas que combinarán teatro clásico, danza, música y espectáculos de calle en una edición que mira al pasado con ojos del presente.

Figuras consagradas como Lluís Homar, María León, Elisa Matilla o Nacho Fresneda comparten cartel con talentos emergentes y compañías valencianas que, por primera vez en muchos casos, pisan el escenario del Teatro Romano con propuestas de gran formato. “Hemos querido abrir el festival al talento local, apostando por compañías de la Comunitat Valenciana y por una programación con fuerte presencia de creadoras”, afirmó la secretaria autonómica de Cultura, Pilar Tébar, durante la presentación oficial del programa.

■ CLÁSICOS QUE RENACEN BAJO EL CIELO ROMANO

La programación en el Teatro Romano abrirá con la comedia shakespeariana ‘Los dos hi-

dalgos de Verona’, adaptada y dirigida por el prestigioso británico Declan Donnellan, y coproducida por la Compañía Nacional de Teatro Clásico. El montaje, con un enfoque contemporáneo, dará el pistoletazo de salida a una serie de representaciones que incluyen joyas de la literatura clásica como ‘Electra’, de Sófocles, en versión de Eduardo Galán con María León en el papel protagonista; ‘La Iliada’, revisitada en el monólogo ‘En mitad de tanto fuego’, escrito por Alberto Conejero y dirigido por Xavier Albertí; y ‘Los cuernos de Don Friolera’, de Valle-Inclán, dirigida por Ainhoa Amestoy y protagonizada por Nacho Fresneda.

Además, Lluís Homar encarnará al emperador romano en ‘Memorias de Adriano’, adaptación del texto de Marguerite Yourcenar, que llega a Sagunt tras su estreno en el Festival Internacional de Teatro Clásico de Mérida.

■ PRODUCCIÓN VALENCIANA

Uno de los grandes hitos de esta edición es la visibilidad otorgada a la creación valenciana. En el Teatro Romano destacan obras como ‘El agua de Valencia’, una comedia musical de capa y espada que recrea la estancia de Lope de Vega en la ciudad del Turia, escrita por Anna Marí, Daniel Tormo y Javier Sahuquillo, con Rebeca Valls y Sergio Villanueva en el repa-

to. También se suma ‘Querencia’, un ritual festivo con el que la compañía local Hongaresa de Teatre celebra su 30º aniversario, bajo la dirección de Paco Zarzoso y la participación de la Banda Democrática de Pedralba.

El joven guitarrista Yeraí Cortés, natural de Alicante y protagonista del documental de C. Tangana La guitarra flamenca de Yeraí Cortés, ofrecerá su espectáculo ‘Guitarra Coral’, en el que reinterpretará el flamenco desde una visión innovadora, acompañado por un elenco coral femenino.

■ OFF ROMÀ: MÁS ALLÁ DEL TEATRO

La programación Off Romà, que se despliega por distintas localizaciones de Sagunt y Port de Sagunt, será este año íntegramente valenciana. El Off arranca el 31 de julio con ‘Turismo interior Vol#9 Sagunt’, una intervención comunitaria liderada por David Montero que implicará directamente a los vecinos del casco antiguo en una experiencia teatral inmersiva.

El 2 de agosto, el recién estrenado Pantalán de la playa acogerá ‘Pilots’, de La Finestra Nou Circ, espectáculo itinerante galardonado en los Premios Fetén 2025. A lo largo del mes, el público podrá disfrutar de piezas como ‘Recitare Religare’, recital poético-musical de Versonautas; la propuesta circense ‘Eirené’ de La Troupe Ma-

labó; el clown de Xavi Castelló en ‘Vitae’; y ‘B.O.B.A.S.’, una comedia callejera dirigida por Jimena Cavalleti que ha triunfado en festivales de todo el país.

La danza también tiene un lugar destacado con el dúo ‘Dummies’, de la alicantina Wako Danza, o la versión de ‘Doña Rosita la soltera’ que firma Marc Rosich y protagoniza Gretel Stuyk, bajo la producción de La Màquina. La última cita del Off será ‘Rongles de cançons i misèries’, de Paula Llorens e Isabel Martí, que rescata el universo femenino de posguerra desde la ternura y la resistencia.

■ VOCACIÓN DE PERMANENCIA

La directora artística del festival, María José Mora, subrayó que esta edición “reivindica la permanencia de las pasiones humanas a través del tiempo”. Y añadió: “Desde los mitos griegos hasta la comedia popular, esta programación habla de lo que nos hace humanos: la amistad, la traición, el deseo, la pérdida o la identidad”.

Con una oferta artística de alta calidad, el apoyo institucional de Generalitat, Diputación y Ayuntamiento, y el patrocinio de entidades públicas y privadas, Sagunt a Escena 2025 se reafirma como un evento clave del verano cultural, donde confluyen tradición e innovación, compromiso social y vocación universal.

31.07.2025 / 01.08.2025
20.00h
CIUTAT VELLA

El vecindario de Sagunt el protagonista.

David Montero /
Lasuite
**TURISMOINTERIOR
VOL#9 SAGUNT**

31.07.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Una comedia entre la amistad y el amor dirigida por Declan Donnellan.

Compañía Nacional de
Teatro Clásico, Cheek
by Jowl y LaZona
**LOS DOS HIDALGOS DE
VERONA**

02.08.2025
20.00h
PANTALÁN

Una divertida carrera con una troupe de payasos alrededor.

La Finestra Nou Circ
PILOTS

02.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Expresión hipnótica de la danza reconocida con el León de Plata en la Bienal de Danza de Venecia 2023.

13 y 14
THAO DANCE THEATER

05.08.2025
22.00h
CASA DELS BERENGUER

Entre la música, la poesía y la performance, Versonautas nos regala un espacio mágico.

Versonautas
RECITARE RELIGAR

07.08.2025
20.00h
GLORIETA

Eirenê, la diosa griega «que lleva la paz» visita la carpa de este circo.

La Troupe Malabó
**EIRENÊ, BAJO LA CARPA
DEL CIELO**

07.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Su transgresor toque, de Alicante al mundo. Revoluciona el flamenco para el siglo XXI.

Guitarra Coral
YERAI CORTÉS

09.08.2025
20.00h
CENTRE CÍVIC

Circo y teatro gestual para recordarnos que el tiempo vuela.

Xa! Teatre
VITAE

09.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Un escritor esencial de la literatura española llevado a escena desde la mirada contemporánea.

Teatros del Canal y
Estival Producciones
**LOS CUERNOS DE DON
FRIOLERA**

12.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Incluso los vencedores salen para siempre derrotados. Poder, guerra, deserción, pasiones, patria...

Grec Festival de
Barcelona y Miramedia
Universe
**EN MITAD DE TANTO
FUEGO**

14.08.2025
20.00h
ANTIGA MORERIA

Una comedia de accidentes a ritmo de caja, bombo y platillo.

Cia Jimena Cavalletti
B.O.B.A.S

14.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Una València culturalmente efervescente, escenario del destierro de Lope de Vega. Comedia musical.

Rambleta y Yapadú
Producciones
EL AGUA DE VALENCIA

16.08.2025
20.00h
ALAMEDA

La maravillosa casualidad de encontrarnos bailando.

Wako Danza
DUMMIES

16.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Una versión del mito que incide en la necesidad de venganza que parece residir en los seres humanos.

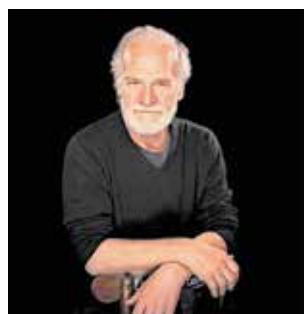
Festival Internacional
de Teatro Clásico de
Mérida y Secuencia 3
ELECTRA

19.08.2025
22.00h
AUDITORI TRIANGLE UMBRAL

Una historia de amor y soledad a partir de Lorca y algunos versos de la Carrà.

La Màquina
DOÑA ROSITA LA SOLTERA

21.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Testimonio en primera persona de la vida del emperador romano nacido en España.

Festival Internacional
de Teatro Clásico de
Mérida y Teatro Romea
MEMORIAS DE ADRIANO

22.08.2025
22.00h
CASA DELS BERENGUER

Ayer y hoy, la importancia de las redes de apoyo.

Cactus Teatre
**ROGLÉS DE CANÇONS I
MISÈRIA**

23.08.2025
22.30h
TEATRO ROMANO

Un ritual escénico para celebrar los 30 años de la compañía saguntina Hongaresa Teatre.

Hongaresa Teatre
QUERENCIA

INVERSIONS

Vista actual de l'entrada a la capital i plànol del projecte dividit per fases d'actuació. / FONT: AJUNTAMENT DE SAGUNT

La iniciativa es va iniciar el 2019, però va quedar paralitzada el 2021 per incompliments de l'antiga adjudicatària

mesos a partir de la formalització del contracte. El procediment d'adjudicació serà obert simplificat i les empreses interessades podran presentar les seues ofertes de manera electrònica a través del perfil del contractant de la Plataforma de Contractació del Sector Públic fins a les 23.59 hores del 7 de juliol. En esta mateixa plataforma es pot consultar l'anunci oficial de licitació i tota la documentació relativa al projecte.

La urbanització de l'accés sud de Sagunt, compresa entre l'avinguda del País Valencià i el Camí de Lliria, va començar el 2019, després d'un llarg procés que s'inicià amb l'adjudicació del Programa d'Actuació Integrada (PAI) en 2008. No obstant això, la iniciativa va quedar paralitzada l'octubre de 2021 per incompliment contractual de l'empresa adjudicatària, fet que obligà l'Ajuntament a assumir el paper d'agent urbanitzador.

Amb esta nova licitació es reprén una actuació considerada clau per a la renovació urbana i el desenvolupament del sud del municipi. Segons el projecte original, es contempla la creació d'una zona verda de 21.000 metres quadrats amb un aparcament que donarà servei al cementeri, 30.000 metres quadrats destinats a sòl comercial i residencial, i altres 28.000 metres quadrats de nous vials, a més del condicionament dels existents, incloent-hi la construcció de tres noves rotondes.

■ L'ACCÉS TINDRÀ ESPAIS COMERCIALS I RESIDENCIALS, TRES ROTONDES, UN APARCAMENT PER AL CEMENTERI I UNA GRAN ZONA VERDA

Sagunt impulsa la urbanització de l'entrada sud amb un nou projecte

■ BORJA PEDRÓS | SAGUNT

L'entrada a Sagunt pel sud tindrà nova cara. Els tràmits ja estan en marxa per a transformar l'accés al nucli històric des de València o Terol. L'Ajuntament acaba de licitar el contracte per a la redacció del projecte, que consisteix en la urbanització del sector PNN-8, dins del Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU). L'adjudicació contempla, a més, la direcció d'obra i la coor-

dinació de seguretat i salut de la Fase 1 d'esta actuació, per un valor estimat de 110.000 euros.

Este contracte d'assistència tècnica integral inclou la redacció i adequació del projecte a la normativa vigent, així com l'adaptació al document de reparcel·lació aprovat en 2018, l'estat actual de les obres, actuacions ja executades i altres posteriors no recollides. També es preveu la incorporació de les exi-

gències de delimitació i tancament d'ADIF i les obres de subministrament d'aigua potable a càrrec d'Aigües de Sagunt, entre altres aspectes.

TRES FASES D'ACTUACIÓ

Encara que el contracte es refereix exclusivament a la primera de les quatre fases planificades, el projecte haurà d'incloure la programació completa per fases. La persona o empresa adjudicatària

estarà obligada a prestar assistència a l'administració en l'elaboració d'informes i plecs per a la selecció del contractista que finalment execute les obres. Una vegada executada esta primera fase, també haurà d'intervindre en la recepció parcial i posada en servei de les obres, en coordinació amb l'empresa constructora.

En esta primera etapa, es preveu la urbanització de

43.874,88 metres quadrats entre zona verda i tram viari. Les tasques que es lliciten combinen funcions de gestió, revisió tècnica i adequació del projecte, direcció d'obra i preparació de documentació administrativa.

El termini d'execució per a la presentació de l'adequació del projecte, juntament amb la programació per fases, informes, convenis i autoritzacions pertinents, és de quatre

El campo no es un vertedero.

Respetemos Sagunto. Tirar escombros está multado.

PATRIMONI

La Diputació estudia sumar el Museu Industrial de Sagunt a la xarxa provincial

■ L'ÒRGAN PROVINCIAL I L'AJUNTAMENT TREBALLEN PER ASSEGURAR LA RESTAURACIÓ DE FRESCOS HISTÒRICS I LA REALITZACIÓ D'UN PROJECTE EMBLEMÀTIC ALS JARDINS DE LA GERÈNCIA

■ REDACCIÓ | SAGUNT

La Diputació estudiarà incorporar el Museu Industrial i de la Memòria Obrera de Sagunt en la xarxa provincial de museus. Així ho varen acordar el president de la Diputació de València, Vicent Mompó, i l'alcalde de la capital del Camp de Morvedre, Darío Moreno, en una reunió que el primer edil de Sagunt qualifica de "productiva".

Segons va detallar Moreno, "la perspectiva és que la Diputació pressuposte la incorporació del museu a la xarxa de museus de la Diputació a la fi de 2026, principis de 2027". "Es tracta que no siga un museu estrictament local, sinó que eixe patrimoni industrial que tenim en el nostre municipi vinculat amb el naixement del Port tinga un àmbit provincial; que realment la

gent que vulga conèixer cultura, passat i patrimoni també sàpia que té eixe punt de referència del patrimoni industrial a Sagunt, però que és de tots els valencians i valencianes", va explicar.

A més, l'alcalde va concretar que varen parlar sobre els frescos del Mural de la Castellona: "l'ajuntament està disposat a assumir la restauració i trobar un punt d'exposició.

La Diputació ha d'estar disposada a cedir eixa obra, no en propietat, que entenem ha de ser seua, però sí que buscar un punt d'exposició a Sagunt, que és el lloc on eixes pintures mai van haver d'eixir".

Igualment, va informar, "en estos dos projectes estem parlant de veure com se li pot donar una solució a futur. No té sentit que tinguem elements del nostre patrimo-

ni emmagatzemats i que la gent no puga disfrutar-los, i ací estem plenament alineats el president i jo".

Un altre dels temes tractats va ser el projecte dels Jardins de la Gerència sobre el qual ja va haver-hi un primer acord amb la Diputació, però "en intentar articular-lo hi havia una limitació d'un milió d'euros quan el projecte arriba als tres milions. El que

hem parlat amb el president és buscar les vies per a aconseguir eixa xifra important", ha precisat Moreno, qui ha destacat que "hem trobat ganes de buscar solucions, que és imprescindible perquè esta gran obra siga una realitat el dia de demà".

En definitiva, va subratllar, "són diferents temes, però considerem que parlen d'eixa conversa necessària entre les administracions pensant en la ciutadania. Hem de buscar les vies de col·laboració per a assegurar que posem el nostre patrimoni a la disposició de la ciutadania".

En la mateixa línia, el president de la Diputació, Vicent Mompó, va recalcar "la importància de col·laboració entre institucions". "L'alcalde ens ha traslladat les seues necessitats i, com fem sempre, estudiarem la manera d'ajudar a Sagunt", va esgrimir Mompó, qui ha coincidit amb Darío Moreno a "posar a la disposició de la ciutadania el patrimoni de tots els valencians i valencianes". "Continuarem treballant amb els nostres municipis per a millorar la província de València, també des del punt de vista patrimonial i cultural", va concloure.

Reunió entre l'alcalde de Sagunt i el president de la Diputació. / EPDA

POLÍTICA

Javier Raro i Darío Moreno. / EPDA

Javier Raro substitueix a Darío Moreno al front del PSOE de Sagunt

■ REDACCIÓ | SAGUNT

El PSPV-PSOE de Sagunt ha renovat la seua Comissió Executiva Municipal en una Assemblea Local Extraordinària. Javier Raro ha sigut proclamat nou Secretari General del partit, amb el suport majoritari de la militància, en una candidatura única que pretén donar continuïtat al projecte socialista en la ciutat.

Raro liderarà una executiva composta per 14 membres, entre els quals destaquen Marga Pin com a presidenta, Lucas Vescio com a Secretari d'Organització i Nuria Carbó com a Secretària de Política

Municipal. El nou equip combina perfils amb experiència i noves incorporacions, moltes d'elles vinculades a Joves Socialistes de Sagunt.

"El nostre principal objectiu és consolidar el projecte socialista de Darío Moreno a l'Ajuntament", ha afirmat Raro, que també ha expressat la voluntat de reconnectar amb la militància i obrir el partit a noves veus.

El nou líder socialista ha agraït la tasca de l'anterior Executiva, encapçalada per Moreno, a qui relleva després dels millors resultats del partit en la ciutat.

URBANISME

El parc. / EPDA

Sagunt licita la redacció del projecte de millora d'un parc a l'Almardà

■ REDACCIÓ | SAGUNT

L'Ajuntament de Sagunt ha iniciat el procés de licitació per a la redacció del projecte de millora del parc del carrer Neptú, al nucli d'Almardà. Esta actuació, amb un pressupost inicial de 5.426 euros (IVA inclòs), naix d'una de les propostes més recolzades pels veïns i veïnes dins dels Pressupostos Participatius de 2024.

La licitació inclou la redacció del projecte bàsic i d'execució, direccions d'obra, coordinació de seguretat i salut, seguiment de qualitat, així com l'estudi de les escomeses i permisos necessaris. L'actuació prevista contempla l'anivellament del

terreny, l'eliminació de barres arquitectòniques, la renovació del sòl infantil amb material de cautxú, la instal·lació d'estructures d'ombra i la millora del mobiliari i jocs tant infantils com per a majors.

La regidora de Participació Ciutadana, María Rubio, ha destacat que esta licitació "és un pas important per a fer realitat les propostes ciutadanes guanyadores". Les empreses interessades poden presentar ofertes fins al 23 de juliol a través de la Plataforma de Contractació del Sector Públic. El termini estimat per a esta fase inicial és de 49 dies.

TURISME

Participants en la trobada. / EPDA

Sagunt reafirma el seu compromís amb el llegat jueu de la ciutat

■ REDACCIÓ | SAGUNT

Sagunt ha estat present en la 66a Assemblea General Ordinària de la Xarxa de Jueries d'Espanya - Camins de Sefarad, celebrada este dimecres a Ribadavia (Galícia), coincidint amb el 30é aniversari de l'associació. La regidora de Turisme, Natalia Antonino, va representar la ciutat en este esdeveniment institucional i cultural que va reunir representants dels 21 municipis membres.

Durant la trobada, celebrada a la Granxa de Outeiro, es va fer balanç de l'activitat anual i es van analitzar noves sol·licituds d'adhesió, com les

de Sevilla, Melilla o Calataiud. A més, es va acordar oficialitzar el 31 de març com a Dia de la Cultura Sefardita a totes les ciutats de la xarxa.

Com a cloenda, es va celebrar la I Gala de Premis RDJ, que va reconèixer la tasca de persones i entitats en la preservació del llegat jueu. Antonino va destacar el valor d'estos espais de trobada per impulsar accions conjuntes i promocionar el patrimoni sefardita de Sagunt.

Sagunt forma part de la xarxa des de 2019, compartint amb altres municipis el compromís de conservar i difondre el patrimoni jueu.

PATRIMONIO

El Port de Sagunt recupera su historia

■ YA SE PUEDE CONSULTAR EL NUEVO ARCHIVO DIGITAL DEL FOTÓGRAFO LEÓN SAN BERNARDO SOLER, QUE CUENTA CON MÁS DE 500 FOTOS HISTÓRICAS

■ REDACCIÓN | SAGUNT

La memoria de Sagunt ha encontrado una nueva forma de llegar a sus habitantes. El Ayuntamiento presentó hace unos días el fondo gráfico digitalizado de León San Bernardo Soler (1896-1975), uno de los fotógrafos más emblemáticos y comprometidos con la historia local, cuyas imágenes ahora pueden consultarse en la página web del Consistorio, dentro del Archivo Municipal.

Este importante legado, compuesto por cerca de 500 fotografías originales en celuloide y placas de cristal, fue donado en mayo de 2024 por los descendientes de San Bernardo al Ayuntamiento de Sagunt. La donación se realizó con la condición expresa de que las imágenes fueran digitalizadas para garantizar su conservación y facilitar su acceso a toda la ciudadanía, fomentando así su difusión y el conocimiento del pasado.

La colaboración con la Fundación de la Comunitat Valenciana de Patrimoni Industrial i Memòria Obrera del Port de Sagunt fue esencial para llevar a cabo este proyecto de digitalización, que ha permitido rescatar instantáneas únicas que retratan la vida cotidiana, los espacios urbanos, las luchas sociales, la actividad industrial y portuaria, así como las personas y colectivos que han formado parte de la evolución del Port de Sagunt Sagunt a lo largo del siglo XX.

Durante la presentación, el alcalde, Darío Moreno, destacó la relevancia de este fondo para la identidad local: "Estas fotografías son mucho más que imágenes antiguas; son relatos visuales que nos conectan con nuestras raíces y nos permiten entender cómo ha evolucionado nuestra ciudad. La historia de León San Bernardo es la historia de Sagunt, y este legado es ahora patrimonio de todos."

Por su parte, la concejala de Archivo, Ana María Quesada, subrayó la riqueza documental del fondo: "Cada fotografía es un testimonio que nos habla del contexto social, cultural y económico de la época, desde eventos reivindicativos hasta escenas cotidianas. Este archivo es una herramienta esencial

La colaboración de la Fundación de Patrimoni Industrial y Mememoria Obrera ha sido esencial para recuperar imágenes que retratan la vida cotidiana, la lucha social y la actividad de las fábricas y del puerto durante el siglo XX

para investigadores, estudiantes y cualquier persona interesada en la historia de nuestra ciudad".

Uno de los aspectos más emotivos fue la intervención de Concha Gómez San Bernardo, nieta del fotógrafo, que expresó su agradecimiento a la administración local por preservar y compartir este valioso legado: "Para nuestra familia, esta donación es un acto de amor hacia la ciudad y hacia la memoria de nuestro abuelo. Queremos que estas imágenes estén al alcance de todos, porque son parte del patrimonio común, un vínculo entre generaciones".

El archivo digitalizado puede consultarse de manera libre y gratuita en la web municipal, permitiendo acceder a fotografías que muestran desde grandes acontecimientos sociales y manifestaciones hasta detalles de la vida industrial y portuaria, espacios públicos, paisajes urbanos y retratos familiares. Este material no solo documenta el pasado, sino que invita a reflexionar sobre el presente y el futuro de Sagunt.

Este proyecto es un claro ejemplo de cómo la tecnología y la colaboración ciudadana pueden unirse para preservar la historia local y fortalecer el sentido de comunidad. La digitalización garantiza que estas imágenes, que antes corrían el riesgo de deteriorarse o perderse, se mantengan vivas para las próximas generaciones.

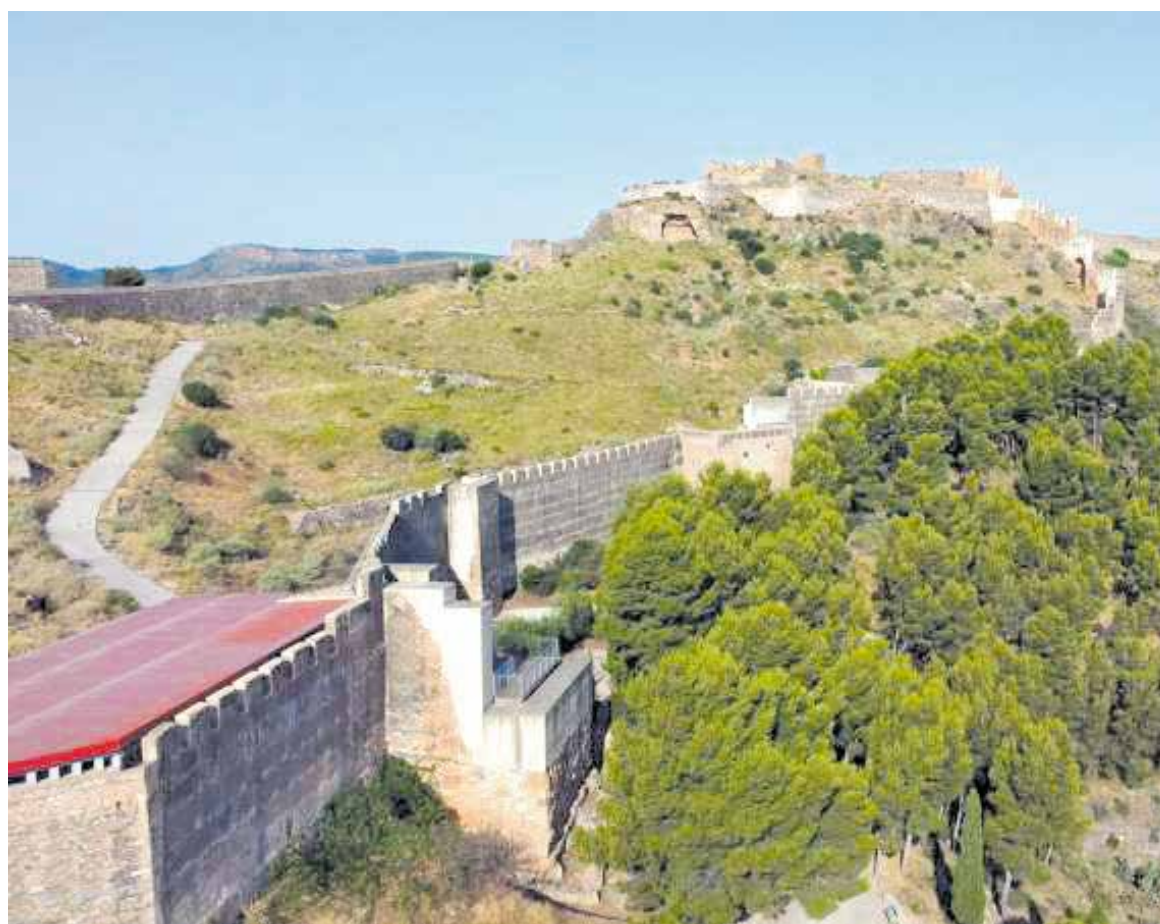
Algunas de las imágenes que se pueden encontrar en la exposición. / EPDA

HISTÒRIA

Morvedre en temps d'al-Àndalus: ciència, saviesa i memòria en el Ra's as-Sanah

Albert Lluca
PRESIDENT DE L'ARXIU
DEL CAMP DE MORVEDRE

Vista del Castell de Sagunt. / EPDA

En el silenci antic de les pedres de Sagunt, hui Morvedre, ressonen encara els ecos d'un passat que sovint oblidem però que va ser fonamental per a la nostra identitat. Amb l'arribada del Râs as-Sanah, el primer dia del mes de Muhàrram i inici del calendari islàmic, és oportú mirar enrere i reconèixer la llum que va brillar en aquesta terra durant el període musulmà. Una llum feta de ciència, art, convivència i saviesa. I entre els noms que mereixen ser recordats, destaca el d'Ibrahim Ibn Saïd al-Sahli, mestre dels astres i constructor d'astrolabis, que va treballar a la nostra comarca deixant un llegat que encara hui ens meravella.

UN TERRITORI ENTRE CULTURES

Després de la conquesta musulmana de la península Ibèrica al segle VIII, Sagunt es va integrar dins d'al-Àndalus i va adoptar el nom de Murbâr, que més tard evolucionaria a Morvedre. Aquesta nova etapa va transformar la ciutat en un enclavament estratègic i cultural, amb una població diversa on vivien musulmans, jueus i cris-

tians sota el sistema de dhimmi. La ciutat va florir com a centre agrícola, comercial i, en menor mesura, intel·lectual, aprofitant la seua posició entre València i les terres interiors.

Els segles X i XI van ser especialment dinàmics. Amb la descomposició del califat de Còrdova i l'aparició dels regnes de taifes, València i la seua àrea d'influència –incloent-hi Morvedre– van viure una etapa de relativa autonomia i esplendor. És en aquest context on apareix la figura d'Ibrahim Ibn Saïd al-Sahli, un dels grans noms de la ciència andalusina.

EL SAVI DELS ASTRES: IBRAHIM IBN SAÏD AL-SAHLI

Nascut al segle XI, Ibrahim Ibn Saïd al-Sahli va ser un destacat astrònom i fabricant d'instruments científics, especialment astrolabis i globus celestes. Va treballar a ciutats com Toledo i València, però és a Morvedre on va deixar una de les seues obres més notables: un globus celeste construït l'any 1086 per encàrrec del governador local, Isab. Lubun.

Aquest instrument, que encara es conserva, és una mostra de la so-

fisticació tècnica i del coneixement astronòmic que es desenvolupava en al-Àndalus. No era només una eina per observar els estels, sinó també un símbol de prestigi i de la connexió entre ciència i poder. Al-Sahli no era un artesà qualsevol: era un intel·lectual reconegut, mencionat en obres com el Kitâb âbaqâ al-Umam de Saïd al-Andalusí, on se'l cita com a resident de Toledo l'any 1068.

La seua obra no es limitava a la pràctica: també innovava. El seu primer astrolabi, datat el 1067, es caracteritzava per una forma d'ús diferent a la dels instruments contemporanis. Va construir almenys quatre astrolabis més entre 1067 i 1086, alguns dels quals es conserven en museus com el de Florència, Oxford i Roma. El seu fill, Muammad, va continuar la tradició familiar, fabricant un astrolabi a València l'any 1090.

UNA CIÈNCIA QUE MIRAVA AL CEL I ARRELAVA A LA TERRA

L'obra d'al-Sahli ens recorda que la ciència no és patrimoni exclusiu d'una cultura o d'un temps, sinó un fil que uneix generacions i pobles. En una època en què Europa

occidental vivia encara en la foscor de l'edat mitjana, al-Àndalus brillava com un far de coneixement. I Morvedre, humil però present, formava part d'aquesta constel·lació.

És important destacar que la ciència andalusina no era només una còpia del saber grec o persa. Els savis com al-Sahli reinterpretaven, milloraven i adaptaven aquest coneixement. L'astrolabi, per exemple, no era només una eina astronòmica: servia per calcular l'hora de l'oració, orientar-se en viatges, o fins i tot per a usos astrològics i mèdics.

RÂS AS-SANAH: UNA OCASIÓ PER A RECORDAR

El Râs as-Sanah, o Any Nou musulmà, no és una festa sorollosa. És un moment de reflexió, de renovació espiritual i de memòria. Els musulmans commemoren la Hègira, la migració del profeta Mahoma de la Meca a Medina, que marca l'inici del calendari islàmic. És un temps per reconnectar amb els valors de la fe, però també amb la història i la identitat.

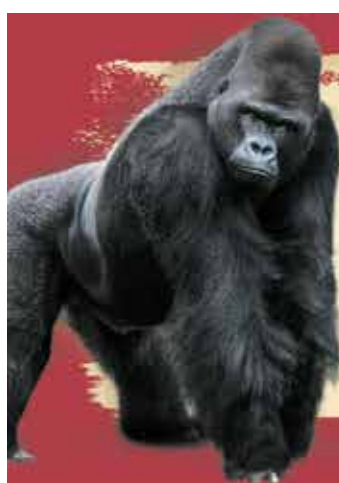
Per això, hui és un bon dia per recordar que Sagunt també va ser part d'aquesta història. Que en els

seus carrers es van parlar llengües diverses, es van alçar mesquites, es van traçar cartes astrals i es van construir instruments que miraven al cel. Que hi va haver un temps en què la ciència i la fe no estaven enfrontades, sinó que caminaven juntes.

UN LLEGAT VIU

Recuperar figures com la d'Ibrahim Ibn Saïd al-Sahli no és només un exercici de nostàlgia. És una manera de reivindicar la pluralitat del nostre passat i de reconèixer que la nostra identitat és fruit de moltes arrels. En un món que sovint simplifica la història en blocs oposats, recordar l'al-Àndalus és recordar que la convivència, encara que imperfecta, va ser possible.

Morvedre no és només una ciutat romana o medieval cristiana. És també una ciutat andalusina, amb un passat musulmà que va deixar empremta en la toponímia, en l'arquitectura, en la llengua i en la memòria. I hui, mentre comença un nou any per a milions de persones arreu del món, és un bon moment per celebrar aquesta herència compartida.

Naturaleza salvaje

Bioparc®

VALENCIA

Reserva tus entradas online bioparcvalencia.es   Av. Pío Baroja, 3 - Valencia

ENTORNS NATURALS

Llocs ideals per disfrutar del capvespre

La posta de sol dalt del Garbí. / EPDA

PLATJA O MUNTANYA, LA PROVÍNCIA DE VALÈNCIA ENGLOBA TOTES LES POSSIBILITATS PER A GAUDIR DEL LLENÇ DE COLORS QUE DIBUIXA EL SOL

■ REPORTATGE ELABORAT PER
JUDITH CELMA, LAURA FLORENTINO,
BORJA PEDRÓS, ADA DASÍ I HÉCTOR
GONZÁLEZ

La província de València, coneguda per la seua vibrant cultura, les seues platges de somni i la seua deliciosa gastronomia, també guarda un tresor en els seus capvespres. Cada vesprada, el cel valencià es transforma en un llenç de colors que captiva als qui tenen la sort de presenciar-lo.

Des de la Costa Blanca fins als pobles de l'interior, els capvespres ofereixen una experiència única. A la platja, el sol tiny la mar de tons daurats i ataronjats, creant un ambient perfecte per a passejar o simplement contemplar la bellesa natural, mentre que els pobles de muntanya compten amb vista impressionants, on el sol s'acomia entre muntanyes i camps de tarongers en flor. La llum daurada que inunda

estos paisatges realça la bellesa del seu patrimoni i la seua naturalesa, convertint cada capvespre en una experiència sensorial.

EL CASTELL DE CULLERA

L'alt del pujol del Castell de Cullera és, sens dubte, un dels millors punts per a contemplar el capvespre a la comarca de La Ribera. Des d'esta posició privilegiada, es gaudix d'una panoràmica espectacular mirant a l'est, on la mar Mediterrània reflectix el sol en tons taronja que es funden amb l'horitzó. Cap al sud i l'oest, la vista s'estén sobre la Ribera del Xúquer, amb el riu serpentejant entre camps verds de tarongers que formen un mosaic natural.

La imponent Serra d'Alzira dibuixa el paisatge al fons, aportant contrast i profunditat. En dies clars, fins i tot és possible albirar la ciutat de València i el seu port, ampliant encara més la bellesa de l'entorn. Este lloc no

sols ofereix una experiència visual única, sinó també un moment de pau i connexió amb la naturalesa que captiva a locals i visitants per igual. El Castell de Cullera és, sens dubte, un tresor per a gaudir els capvespres de La Ribera.

PORTS ALBUFERENCS

El Port de Catarroja o el de Silla són els llocs més bucòlics per a acomiadar el dia a la comarca de l'Horta Sud. El color vermellós del sol reflectit en les aigües de l'Albufera és l'escenari perfecte per a gaudir d'una imatge que es queda gravada en la retina, bé siga xafant terra ferma com des d'una barca, solcant el llac. Hi ha algunes empreses que ofereixen estos passejos a l'hora que coincideix amb al capvespre i que suposa una experiència digna de viure almenys una vegada, aprofitant les hores de menys calor i també en companyia de familiars o amics.

Des de terra no és difícil trobar un espai per a poder gaudir de les vistes, bé siga des de l'embarcador del Port de Catarroja o des d'alguns dels motors que hi ha distribuïts per la marjal. També des de Silla les vistes són excel·lents per a seguir el camí del sol quan s'amaga dibuixant la seua silueta sobre els arrossarss.

VISTES DE 360 GRAUS

A l'Horta Nord, La Montanyeta de la Patà del Puig ofereix unes vistes espectaculars, de 360 graus, des de la mar fins a la ciutat de València, de fet va ser un enclavament estratègic per a la conquesta de la capital per les tropes de Jaume I. Sense haver de caminar molt i recorrent uns pocs carrers d'esta localitat, es pot ascendir fàcilment fins on estan les restes del castell per a deixar-se portar per la bellesa del sol amagant-se després de les siluetes de les muntanyes de la Serra Calderona, en un

entorn natural, de gran importància històrica, i envoltat d'arbres.

EL GARBÍ

El Garbí, situat a la comarca del Camp de Morvedre, és un dels millors miradors naturals per a gaudir dels capvespres en la Comunitat Valenciana. Esta emblemàtica muntanya ofereix vistes panoràmiques que abasten des de la costa mediterrània fins als extensos camps i pobles que conformen la regió. En caure el sol, el cel es tiny de tons ataronjats, roses i violetes, creant un espectacle visual que atrau a amants de la naturalesa, fotògrafs i turistes per igual.

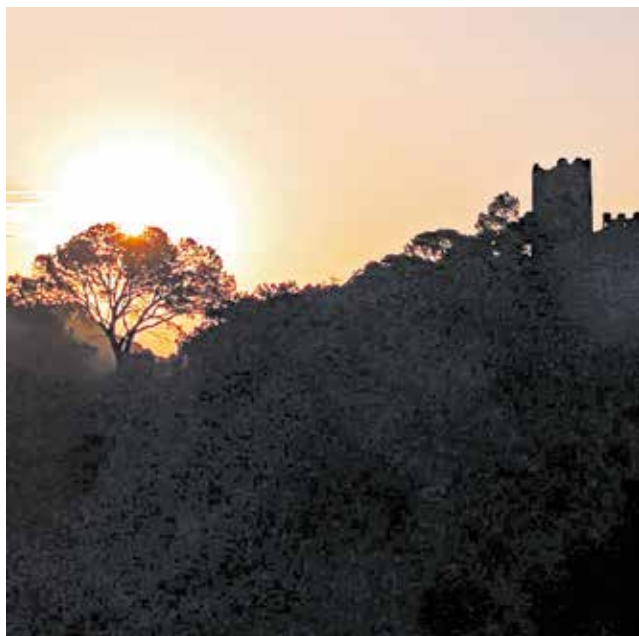
L'accés al Garbí és senzill, amb rutes de senderisme que permeten als visitants arribar al cim amb relativa facilitat, gaudint de l'entorn natural mediterrani. Veure el capvespre des d'allí no sols és una experiència visual, sinó també un moment per a connec-

tar amb la tranquil·litat i la bellesa del Camp de Morvedre. Sens dubte, un lloc imprescindible per als qui busquen paisatges inoblidables.

LA SERRA CALDERONA

En plena Serra Calderona, el municipi de Serra s'ha consolidat com un dels millors llocs del Camp de Túria per a gaudir del capvespre. El seu entorn natural, envoltat de muntanyes i boscos mediterranis, ofereix múltiples punts des dels quals contemplar com el sol s'amaga després de l'horitzó. Un dels més recomanats és el mirador de Rebalsadors, a més de 800 metres d'altitud, des d'on es poden observar tant els cims pròxims com, en dies buidats, el perfil de la mar Mediterrània. L'accés és senzill a través de diverses rutes de senderisme que salen des del propi poble.

La posta del sol tiny el paisatge de tons ataronjats i resalta el relleu de la Caldero-

La silueta de la Serra Calderona. / EPDA

Des de la costa fins a l'interior, els capvespres valencians són una postal viva que atrau cada vegada a més viatgers

na, oferint una experiència visual que combina naturalesa i tranquil·litat. Una opció ideal per als qui busquen desconnectar a pocs quilòmetres de la ciutat de València.

PLATGES I ESPAIS URBANS

La ciutat de València té un bon repertori de llocs amb encant a triar per a gaudir d'una bonica posta de sol. L'extens jardí del Túria reuneix alguns d'ells, com el Parc de Capçalera amb el seu llac, encara que per a assaborir eixa posta de sol amb una panoràmica més buida existixen altres opcions. Si s'opta per capvespres en plena naturalesa, el llac

de l'Albufera possiblement constituïx l'opció més fotogràfica. A tan sols 10 quilòmetres de la ciutat, este lloc és famós precisament per les seues impressionants postes de sol. Una bona opció per a contemplar-les és fer-ho amb barca tradicional per la llacuna. Una altra, el mirador de Pujol, situat en este parc natural, que oferix panoràmiques dels arrossars.

D'altra banda, si s'aposta per capvespres enfront de la mar, en la mateixa platja, les alternatives també es multipliquen. El Saler, Pinedo o El Perellonet emergixen com a alternatives, o la platja més urbana de la Malva-rosa. Un punt ja icònic per a fer-lo és La Marina de València, i més en concret l'edifici de Veles e Vents, des del seu ampli finestral o en el seu entorn completat amb elegants restaurants.

Capvespres més urbans, davant edificis emblemàtics, com la Ciutat de les Arts i les Ciències, també sorprenen a València. El complex arquitectònic dissenyat per Santiago Calatrava oferix un ambient futurista. Al capvespre, les cridaneres estructures s'il·luminen amb tons daurats i rosats, que es reflecti-

Un capvespre en l'embarcador del Port de Catarroja. / EPDA

Hoces del Cabriel, en Utiel-Requena. / EPDA

xen en els llacs artificials circumdants.

LAS HOCES DEL CABRIEL

Història, tradició i un paratge excepcional s'unixen per a gaudir de la comarca Requena-Utiel. Si viatgem fins a Villargordo del Cabriel, un destí banyat per les aigües del riu Cabriel i a la frontera entre Castella-la Manxa i la Comunitat, trobem restes de diferents civilitzacions que han deixat una petjada única i inesborrable.

En Villargordo de Cabriel podràs gaudir de les seues tradicions, de l'encant del

poble i d'una rica gastronomia. Però si vols viure al màxim les meravelles de la naturalesa, la millor opció és perdre's pel Parc Natural Hoces del Cabriel. Este tresor natural és un espai protegit de més de 31.000 hectàrees. Un lloc especial i únic gràcies a la seua flora, fauna, paisatge i característiques geològiques. Fer una passejada per este benllogut paisatge d'interior et permetrà sentir la naturalesa en primera persona i admirar la bellesa, la pau i els increïbles capvespres que desprén este meravellós destí.

La lluna sobre el Castell de Cullera. / EPDA

LA RESIDENCIA EN CASA

LA CRUZ AZUL

30 años de experiencia ofreciendo servicios en toda España de ayuda domiciliaria para personas mayores

- + Cuidamos a personas mayores y/o con discapacidad en su domicilio, encargándonos de todas las tareas domésticas y sociales.
- + Incluido servicio de MEDICINA, PSICOLOGÍA Y FISIOTERAPIA.
- + Somos especialistas en rehabilitación a domicilio en patologías de daño cerebral: Alzheimer, Demencias, Ictus, Parkinson, etc.
- + Tenemos un equipo de psicólogos especialistas en Recursos Humanos y atención social y familiar.

Infórmese en nuestro teléfono

902 456 456 - 960 001 615

www.lacruzazul.com

SALA PREMIUM

The Comfort Experience

Sala Premium

Alucine

Confort

Venta en taquilla o anticipada a través de la web

CinesAlucine.es

CINES ALUCINE
CARRER FUNDICIÓ 76, 46520
PORT DE SAGUNT, VALENCIA

